

**BİREYSEL ÇALGI KEMAN EĞİTİMİNDE
GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİNİN KULLANIM
DÜZEYİ ÜZERİNE BİR İNCELEME**

Pınar Ceren TEKİN

Yüksek Lisans Tezi

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı

2019

(Her hakkı saklıdır.)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

**BİREYSEL ÇALGI KEMAN EĞİTİMİNDE GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİNİN
KULLANIM DÜZEYİ ÜZERİNE BİR İNCELEME**

(An Inverstigaton Into the Level Of Using Traditional Turkish Music In Individual Instrument
Violin Education)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Pınar Ceren TEKİN

Danışman: Doç. Dr. Ahmet FEYZİ

Erzurum
Haziran, 2019

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Pınar Ceren TEKİN tarafından hazırlanan “Bireysel Çalgı Keman Eğitiminde Geleneksel Türk Müziğinin Kullanım Düzeyi Üzerine Bir İnceleme” başlıklı çalışması 26 / 06 / 2019 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Eğitim Bilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı: Barış DEMİRCİ

Atatürk Üniversitesi

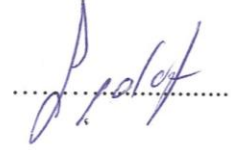
Danışman: Ahmet FEYZİ

Atatürk Üniversitesi

Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Sibel POLAT

Kafkas Üniversitesi

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylım.

12 Temmuz 2019

Prof. Dr. Mustafa SÖZBİLİR

Enstitü Müdürü

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Bireysel Çalgı Keman Eğitiminde Geleneksel Türk Müziğinin Kullanım Düzeyi Üzerine Bir İnceleme” başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

26/06/2019

Pınar Ceren Tekin

Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun .../.../.... tarih ve ..... sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

Enstitü Yönetim Kurulunun .../.../.... tarih ve ..... sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

TEŞEKKÜR

Araştırma konusunun, belirlenmesi aşamasında ve araştırma s¼recinde g¼r¼ř, d¼ř¼nce ve desteklerini esirgemedен her t¼rl¼ katkıyı sağlayan çok değerli keman hocam ve danışmanım Doç. Dr. Ahmet FEYZİ başta olmak üzere, fikir ve g¼r¼řleriyle çalışmaya verdiği destekten ¼t¼r¼ değerli hocam Doç. Dr. Barış DEMİRCİ'ye araştırmanın istatistiksel uygulama ve öz¼mlenme s¼recinde desteğini esirgemeyen değerli hocam Dr. ¼ęretim Üyesi Koray ÇELENK'e, araştırma s¼recinde fikir ve g¼r¼řleriyle verdiği destekten ve ilgisinden ¼t¼r¼ değerli hocam Dr. ¼ęretim Üyesi Sibel POLAT'a ve, anket çalışmasına katılan keman eğitimcilerine ve araştırma s¼resince fikirleriyle, sabırlarıyla, manevi ve teknik destek veren sevgili aileme sonsuz teőekk¼rlerimi sunarım.

Pınar Ceren TEKİN

ÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BİREYSEL ÇALGI KEMAN EĞİTİMİNDE GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİNİN KULLANIM DÜZEYİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Pınar Ceren TEKİN

Haziran 2019, 121 Sayfa

Amaç: Bu araştırmanın amacı; Mesleki müzik eğitimi kurumlarında verilmekte olan keman eğitiminde Geleneksel Türk müziğinin kullanılma durumlarını betimsel olarak ortaya koymaktır.

Yöntem: Araştırma problemine cevap bulma amacı ile alan tarama yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem kapsamında verilerin elde edilmesi amacı ile bilgi toplama formu hazırlanmış ve Türkiye’de bulunan ve müzik alanında mesleki eğitim veren bütün okullardaki keman eğitimcilerinden veriler toplanmaya çalışılmıştır. Bu verilerden hareketle mesleki müzik eğitim kurumlarında bireysel çalgı keman eğitimi derslerinde GTM’nin kullanım düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır.

Bulgular: Araştırmada kullanılan bilgi toplama formundan elde edilen veriler ışığında; Eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği bölümlerinde GTM’ye ilişkin öğelerin kullanılma oranının diğer okul türlerine göre daha düşük olduğu anlaşılmıştır. Bu okul türleri GTM öğelerinin kullanım durumlarına göre sıralamaya tabi tutulduğunda ise sıralamanın kullanım sıklığı ve çeşitliliğine göre güzel sanatlar fakülteleri, anadolu güzel sanatlar liseleri, konservatuvarlar ve eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği bölümleri şeklinde olduğu anlaşılmıştır.

Sonuç: Dört farklı okul türünden elde edilen verilerin karşılaştırılmasında; Keman eğitimcilerinin derslerinde GTM’ye ilişkin öğeleri kullanma durumları bağlı buldukları kuruma ve kurumun genel ders yapısına göre farklılık gösterdiği, eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği bölümlerinde GTM ye ilişkin öğelerin kullanım durumunun diğer okul türlerine göre düşük olduğu ve GTM’nin okullar arasındaki kullanım sıklığına bakıldığında Güzel Sanatlar Fakültelerinin ilk sırada olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: keman, geleneksel Türk müziği, mesleki müzik eğitimi

ABSTRACT

AN INVESTIGATION INTO THE LEVEL OF USING TRADITIONAL TURKISH MUSIC IN INDIVIDUAL INSTRUMENT VIOLIN EDUCATION

Pınar Ceren TEKİN

June 2019, 121 Pages

Purpose: This study aimed at revealing the usage of traditional Turkish music in violin education which is given in music schools descriptively.

Method: Field scanning method was used in order to answer research question. Within the scope of this method, data collection form was prepared and data were obtained from violin teachers working in the schools which provide professional music education in Turkey. Based on these data, it was aimed at determining the usage level of GTM in individual instrument violin training courses in professional music education institutions.

Findings: In the light of the data obtained from the data collection form used in this study; it was found that the usage of GTM related components in the music education department of the faculties of education was lower than the other school types. When these types of schools were ranked in terms of the usage of GTM components, the findings provided the ranking as music education departments of fine arts faculties, Anatolian fine arts high schools, conservatories and music education departments of education faculties respectively according to the frequency and variety of usage.

Result: The results showed that when compared the data obtained from four different schools, the usage of GTM related components by violin teachers in their own classrooms varies according to the institution in which they work and the general course structure of the institution. Also, the usage of GTM-related components in the music education departments of the faculties of education is low compared to other school types and when it comes to the frequency of using GTM in the schools, faculty of fine arts ranks first.

Key words: violin, Traditional Turkish Music, professional music education

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI	i
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI	i
TEŞEKKÜR	iii
ÖZ	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar DİZİNİ	viii
BİRİNCİ BÖLÜM	1
Giriş	1
Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi.....	4
Terim ve Tanımlar	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
İKİNCİ BÖLÜM	6
Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar	6
Kültür ve Müzik Kültürü.....	6
Müzik kültürünün aktarımında müzik eğitimin işlevi	7
Müzik Eğitimi	9
Müzik eğitimi türleri	10
Çalgı Eğitimi ve Metodoloji.....	12
Türk Müziğinde Eğitim ve Çalgı Eğitimi	13
Keman ve Kemanın Türk Müzik Kültürüne Girişi.....	15
İlgili araştırmalar.....	21
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	25
Yöntem	25
Araştırmanın Modeli.....	25
Evren ve Örneklem	25
Verilerin Toplanması	26
Süreç	26
Verilerin Analizi	27
Araştırmacı Rolü.....	28
Geçerlik ve Güvenirlik.....	29
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	31

Bulgular ve Yorum	31
Konservatuvar Lisans Düzeyi Keman Eğitiminde GTM'nin Kullanımına İlişkin Elde edilen bulgular.....	31
Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Lisans Düzeyi Keman Eğitiminde GTM'nin Kullanımına İlişkin Elde Edilen Bulgular	43
Güzel Sanatlar Fakültesi Lisans Düzeyi Keman Eğitiminde GTM'nin Kullanımına İlişkin Elde Edilen Bulgular	56
Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Bireysel Çalgı Keman Eğitiminde GTM'nin Kullanımına İlişkin Elde Edilen Bulgular	68
Mesleki Müzik Eğitim Kurumlarından Elde Edilen Verilerin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	81
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	84
Sonuç ve Öneriler	84
Konservatuvar Lisans Düzeyi Keman Eğitiminde GTM'nin Kullanımına İlişkin Ulaşılan sonuçlar	84
Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitiminde GTM'nin Kullanımına İlişkin Ulaşılan Sonuçlar	85
Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümü Keman Eğitiminde GTM'nin Kullanımına İlişkin Ulaşılan Sonuçlar	86
Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Bireysel Çalgı Keman Eğitiminde GTM'nin Kullanımına İlişkin Ulaşılan Sonuçlar	88
Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarından Elde Edilen Verilerin Karşılaştırılmasına İlişkin Ulaşılan Sonuçlar	89
Öneriler	89
KAYNAKÇA.....	91
EKLER.....	96

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1 . 20.Yüzyıl Başlarında Yayımlanan Bazı Metot Çalışmaları	15
Tablo 2. Anket Formu Kolmogorov-Smirnov Normallik Testi Sonuçları	27
Tablo 3. Anket Formu Varyans Eşitliğine Yönelik Levene Testi Sonuçları.....	28
Tablo 4. Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Makamlar Hakkında Bilgi Verme Durumları	31
Tablo 5.Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Makamsal Etütlere Yer Verme Durumları.....	32
Tablo 6. Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM Usullerinde Yazılmış Etütlere Yer Verme Durumları	32
Tablo 7.Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM Perde İsimlerinin Kullanımına Yer Verme Durumları	33
Tablo 8. Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM’de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrası Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları	33
Tablo 9. Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Sesler İçeren Örnek Eserler Dinletme Durumları	34
Tablo10.Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM’de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrasını Pekiştirmek İçin Etüt. Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları	35
Tablo11.Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Seslerin İcrasında Yaşanan Entonasyon Sorunlarına Yönelik Önlemler Alma Durumları	35
Tablo12.Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Kavramı Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları	36
Tablo 13.Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Becerisini Pekiştirmek için Etüt Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları	37
Tablo 14. Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Örnek Eserlerle Göçürme (Transpoze) Becerilerini Pekiştirme Durumları	37
Tablo 15. Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM’deki Farklı Formları Örnekler Nitelikte Eserler Dinletme Durumları.....	38
Tablo 16. Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Kazandırılacak Davranışla Bağlantılı Olarak GTM’ye İlişkin Eser Repertuarı (ders materyali) Oluşturma Durumları	39
Tablo 17. Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM’ye Ait Farklı Formlardaki Eserleri İcra Ettirme Durumları.....	39

Tablo 18. Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Keman Eğitimi ve/veya Orkestra Eğitimi Süreçlerinde GTM Eserleriyle Toplu İcra Çalışmaları Yaptırma Durumları	40
Tablo 19.Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçıları Hakkında Bilgi Verme Durumları.....	40
Tablo 20.Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçılarına Ait Örnek İcralar Dinletme Durumları.....	41
Tablo 21.Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM’ye İlişkin Lisansüstü Çalışmalardan Ders Materyali Olarak Faydalanma Durumları	42
Tablo 22.Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM’ye İlişkin Yazılan Çalgı Metotlarından. Dergilerden Makale Sempozyum ve Benzeri Çalışmalardan Faydalanma Durumları	42
Tablo 23.Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Makamlar Hakkında Bilgi Verme Durumları.....	43
Tablo 24.Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Makamsal Etütlere Yer Verme Durumları	44
Tablo 25.Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM Usullerinde Yazılmış Etütlere Yer Verme Durumları	44
Tablo 26.Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM Perde İsimlerinin Kullanımına Yer Verme Durumları	45
Tablo 27.Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrası Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları ...	46
Tablo 28.Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Sesler İçeren Örnek Eserler Dinletme Durumları.....	46
Tablo 29.Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrasını Pekiştirmek İçin Etüt. Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları	47
Tablo 30.Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Seslerin İcrasında Yaşanan Entonasyon Sorunlarına Yönelik Önlemler Alma Durumları.....	48
Tablo31.Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Kavramı Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları	48
Tablo 32.Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Becerisini Pekiştirmek İçin Etüt. Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları.....	49

Tablo 33.Eğitim Fakóltesi M¼zik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Örnek Eserlerle Göçürme (Transpoze) Becerilerini Pekiştirme Durumları	50
Tablo 34.Eğitim Fakóltesi M¼zik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM'deki Farklı Formları Örnekler Nitelikte Eserler Dinletme Durumları	50
Tablo 35.Eğitim Fakóltesi M¼zik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Kazandırılacak Davranışla Bağlantılı Olarak GTM'ye İlişkin Eser Repertuarı (ders materyali) Oluşturma Durumları.....	51
Tablo 36.Eğitim Fakóltesi M¼zik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM'ye Ait Farklı Formlardaki Eserleri İcra Ettirme Durumları	52
Tablo 37.Eğitim Fakóltesi M¼zik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Keman Eğitimi ve/veya Orkestra Eğitimi Süreçlerinde GTM Eserleriyle Toplu İcra Çalışmaları Yaptırma Durumları	52
Tablo 38.Eğitim Fakóltesi M¼zik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçıları Hakkında Bilgi Verme Durumları	53
Tablo 39.Eğitim Fakóltesi M¼zik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçılarına Ait Örnek İcralar Dinletme Durumları.....	54
Tablo 40.Eğitim Fakóltesi M¼zik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM'ye İlişkin Lisansüstü Çalışmalardan Ders Materyali Olarak Faydalanma Durumları ..	54
Tablo 41.Eğitim Fakóltesi M¼zik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM'ye İlişkin Yazılan Çalgı Metotlarından. Dergilerden Makale Sempozyum ve Benzeri Çalışmalardan Faydalanma Durumları	55
Tablo 42.Güzel Sanatlar Fakóltesi Keman Eğitimcilerinin Makamlar Hakkında Bilgi Verme Durumları	56
Tablo 43.Güzel Sanatlar Fakóltesi M¼zik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Makamsal Etütlere Yer Verme Durumları	57
Tablo 44.Güzel Sanatlar Fakóltesi M¼zik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM Usullerinde Yazılmış Etütlere Yer Verme Durumları	57
Tablo 45.Güzel Sanatlar Fakóltesi M¼zik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM Perde İsimlerinin Kullanımına Yer Verme Durumları	58
Tablo 46.Güzel Sanatlar Fakóltesi M¼zik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM'de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrası Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları	58
Tablo 47.Güzel Sasnatlar Fakóltesi M¼zik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Sesler İçeren Örnek Eserler Dinletme Durumları.....	59

Tablo 48.Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrasını Pekiştirmek İçin Etüt. Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları	60
Tablo 49.Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Seslerin İcrasında Yaşanan Entonasyon Sorunlarına Yönelik Önlemler Alma Durumları ...	60
Tablo 50.Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Kavramı Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları	61
Tablo 51.Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Becerisini Pekiştirmek için Etüt. Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları	62
Tablo 52.Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Örnek Eserlerle Göçürme (Transpoze) Becerilerini Pekiştirme Durumları.....	62
Tablo 53.Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’deki Farklı Formları Örnekler Nitelikte Eserler Dinletme Durumları.....	63
Tablo 54.Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Kazandırılacak Davranışla Bağlantılı Olarak GTM’ye İlişkin Eser Repertuarı (ders materyali) Oluşturma Durumları	64
Tablo 55.Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’ye Ait Farklı Formlardaki Eserleri İcra Ettirme Durumları	64
Tablo 56.Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Keman Eğitimi ve/veya Orkestra Eğitimi Süreçlerinde GTM Eserleriyle Toplu İcra Çalışmaları Yaptırma Durumları	65
Tablo 57.Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçıları Hakkında Bilgi Verme Durumları	66
Tablo 58.Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçılarına ait Örnek İcralar Dinletme Durumları	66
Tablo 59.Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’ye İlişkin Lisansüstü Çalışmalardan Ders Materyali Olarak Faydalanma Durumları	67
Tablo 60.Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’ye İlişkin Yazılan Çalgı Metotlarından Dergilerden Makale. Sempozyum ve Benzeri Çalışmalardan Faydalanma Durumları	67
Tablo 61. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Keman Eğitimcilerinin Makamlar Hakkında Bilgi Verme Durumları	68
Tablo 62.Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Makamsal Etütlere Yer Verme Durumları	69

Tablo 63. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM Usullerinde Yazılmış Etütlere Yer Verme Durumları	70
Tablo 64. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM Perde İsimlerinin Kullanımına Yer Verme Durumları	70
Tablo 65. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrası Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları ...	71
Tablo 66. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Sesler İçeren Örnek Eserler Dinletme Durumları	71
Tablo 67. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrasını Pekiştirmek İçin Etüt. Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları	72
Tablo 68. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Seslerin İcrasında Yaşanan Entonasyon Sorunlarına Yönelik Önlemler Alma Durumları	73
Tablo 69. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Kavramı Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları	74
Tablo 70. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Becerisini Pekiştirmek için Etüt. Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları.....	74
Tablo 71. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Örnek Eserlerle Göçürme (Transpoze) Becerilerini Pekiştirme Durumları	75
Tablo 72. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’deki Farklı Formları Örnekler Nitelikte Eserler Dinletme Durumları	76
Tablo 73. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Kazandırılacak Davranışla Bağlantılı Olarak GTM’ye İlişkin Eser Repertuarı (ders materyali) Oluşturma Durumları.....	76
Tablo 74. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’ye Ait Farklı Formlardaki Eserleri İcra Ettirme Durumları	77
Tablo 75. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Keman Eğitimi ve/veya Orkestra Eğitimi Süreçlerinde GTM Eserleriyle Toplu İcra Çalışmaları Yaptırma Durumları	78
Tablo 76. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçıları Hakkında Bilgi Verme Durumları	78
Tablo 77. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçılarına ait Örnek İcralar Dinletme Durumları.....	79

Tablo 78. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM'ye İlişkin Lisansüstü Çalışmalardan Ders Materyali Olarak Faydalanma Durumları .	80
Tablo 79. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM'ye İlişkin Yazılan Çalgı Metotlarından Dergilerden Makale. Sempozyum ve Benzeri Çalışmalardan Faydalanma Durumları	80
Tablo 80. Okul Türüne Göre Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Düzeyi Ortalama Puan Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları	82
Tablo 81. Okul Türüne Göre Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Düzeyi Ortalama Puan Farklılıklarına Yönelik Dunnett's T3 Çoklu Karşılaştırma Testi Sonuçları	82

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Nasıl ki tenimizin renklerine kadar farklıysak, yaşadığımız toprak üzerinde kitlesel olarak da farklılıklarımız bulunmaktadır. Zihinsel, tinsel, din ve dil olarak kişiler, doğrudan görülen bu farklılıklarını yaşam biçimi haline getirmektedir. Bu yaşam biçimleri ise toplumsal farklılıklarımızın birer göstergesi olan ürünlerin ortaya çıkmasını sağlamakta ve bu ürünlerin tümü kültür dediğimiz canlı mekanizmayı oluşturmaktadır. Kültür denilen kavram, doğanın belirli belirsiz bir öğretisidir. Dünya üzerinde görülen farklı kültürler ise her milletin kendi kültürel kimliğini oluşturmaktadır. Müzik kültürü de kültürel kimliğin bir parçasıdır. Müzik ki; varoluşumuzla başlayan, bizimle birlikte ilerleyen, gelişen ve geliştirilmeye daima açık olan manevi bir olgudur. Müzik, insanların yaşama biçimlerine, koşullarına göre değişen köklü bir kimlik aracıdır. Kitlelerin oluşumundan beri süre gelen ve maddi-manevi aktarımı sağlayan müzik, yüzyıllardır bu kimlik içerisinde varlığını sürdürmektedir. Türk müzik kültürünün de, diğer birçok kültürde olduğu gibi köklü ve sağlam temeller üzerine oluştuğu bilinmektedir.

Türklerin, Orta Asya'daki yaşayışları içerisinde oluşturdukları müzik kültürüne ek olarak Anadolu'ya göçle birlikte İslam kültür ve medeniyetindeki diğer müzik kültürlerindeki müzikal renkleri de ekleyerek kendi müzik kültürünü oluşturduğu bilinmektedir. Fakat müzikal anlamda yazılı kültüre geçiş 13. ve 14. yüzyıllara denk gelmektedir. Türk Müzik kültüründeki yazılı kaynakların 14. yy'da Safiyüddin Urmevî'nin kuramsal anlamda yazdığı eserlerle ortaya çıkması, Türk müziğinin kendine has milli karakterinin teorik ve pratik olarak yazılı yayınlara da rastlamasını beraberinde getirmektedir ki Urmevi ile başlayan bu yazılı yayın geleneği çeşitlenip farklılaşarak günümüze kadar gelmiştir. Buna karşıt bir şekilde Türk müziği eğitim-öğretimi sadece yazılı yayın geleneğine paralel olarak gelişmemiş, kendi geleneksel yapısı içerisinde oluşturduğu ve "meşk" olarak adlandırılan iletim eğitim-aktarım sisteminin de desteğiyle günümüze kadar müzik kültürünün aktarımı sağlanmıştır.

Türk müziği eğitim-öğretim ve intikalinde öncelikli olarak kullanılan meşk sistemi kendine özel bir iç sistematiğe sahiptir. Bu iç sistematik içerisinde asıl olan ise öğretici ve öğrenici arasındaki alış-veriş şeklidir ki bu alış verişte esas alınan iletim türü öğretici nezaretinde öğrenenin ezbere dayalı eğitimidir. Yüzyıllar boyunca hiçbir yazılı kaynağa dayalı olmadan tamamen ezbere dayalı olarak yapılan bu eğitim-öğretim ve intikal sayesinde Türk müzik kültürüne ait eserler kuşaktan kuşağa aktarılmış bu durum sadece eser intikalinde değil kuramsal sistem öğretiminde de sıklıkla kullanılmıştır. Özellikle yazılı bir kaynağa dayalı olarak yapılmaması nedeniyle bazı aksamalara ve eser kayıplarına yol açmışsa da bu sistem Türk müziği kültüründen hiçbir zaman eksik olmamıştır. Modern eğitim-öğretim yöntem ve tekniklerinin oluşturulmasının ardında da kısmî olarak varlığını süreç içerisinde sürdürmüştür.

Eğitim-öğretim sürecinde meşk sisteminin kullanılması ve bu müzik türünün insan sesini ön plana çıkarmaya dayalı olması, tarih içerisinde çalgının genellikle insan sesine eşlik eden bir unsur olarak algılanmasını da beraberinde getirmiştir. Geleneksel müziğinin bu özelliği nedeniyle özellikle çalgı eğitimi açısından eğitim-öğretim materyalleri uzun süre üretilmemiş ve buna bağlı olarak da çalgı virtüözleri ve metodolojik yayınlar ancak 19. yüzyıl sonu 20. yüzyıl başlarında görülmeye başlanmıştır (Feyzi & Tekin, 2016, s.1). Bundan dolayıdır ki meşk sisteminin Geleneksel Türk müziği çalgı icrası üzerinde açtığı en büyük yara, metodolojik çalışmaların Batı müzik kültürüne göre Türk müzik kültürüne geç girmesi ve sayısal olarak az kaynak türü olmasıdır. Çalgı metodolojisi açısından üzerinde durulan bu sayısal azlıktan önemli derecede nasibini alan çalgılardan birisi de Türk müzik kültüründe günümüzde önemli bir yere sahip olan kemandır.

Osmanlı coğrafyasına girişinden itibaren günümüze kadar büyük ilgi gören kemanın, Türk müziğine farklı tınılar kazandırdığı bilinmektedir ki günümüz Türk müziği icralarında bu çalgıya fazlasıyla yer verilmesi bu durumu somut anlamda ortaya koymaktadır. Kemanı Rum Yorgi'nin saraya getirdiği bilinmektedir. Tarihsel süreç açısından bu çalgı ele alındığında, çalgının hangi tarihte ve ne şekilde müzik kültürümüze dâhil olduğuna dair net bilgiler olmamakla birlikte 16. yüzyıldan itibaren batıdan eğlence ve törenler için gelen Avrupalı icracılar tarafından Türk kültür dünyasına tanıtıldığı bilinmektedir. Osmanlı döneminde sinekeman; şekil, biçim; icra bakımından kemanla benzeşmektedir ve bu benzeşmeden mütevellit Geleneksel Türk müziği icrasında keman enstrümanının da kısa sürede hâkimiyet sağlandığı bilinmektedir. Zaman içerisinde sarayda oldukça ilgi gören kemanın,

Rum müzisyenler tarafından kahvehanelerde keman icrasının yapıldığı ve kültür dünyasında yaygınlaştırıldığı da yine bilgilerimiz arasındadır. Bu çalgının Türk müziğinde yoğun olarak kullanılmaya başladığı dönem ise Türk müzik kültürünün en büyük değişim dönemlerinden birisi olan Tanzimat Dönemine denk gelmektedir. Kapatılan Mehterhane yerine açılan Musika-i Hümayûn'da görev almak üzere Türk müziği dünyasına dâhil olan Batılı kemaniler tarafından gitgide yaygınlaştırılan ve farklı müzik türleri açısından icracılık faaliyetleri de Anadolu'ya taşınan bu çalgı 19. yüzyıldan başlayarak Türk müziği fasıllarının vazgeçilmez bir çalgısı haline gelmiştir.

Türk müziğinde okullaşma ve keman eğitimi bağlamında konu ele alındığında ise dikkate değer ilk gelişme, konservatuvar niteliğinde ilk okul olan Dâru'l-Elhân'ın açılmasıdır ki bu kurum bünyesinde verilen eğitim içerisinde keman eğitiminin de bulunması büyük önem arz etmektedir. Türk müziği eğitimi açısından kısa da olsa süregelen bu dönem içerisinde keman Türk müziği icralarına daha da sirayet etmiş ve günümüzde adına önem atfedilen birçok kemani bu kurumun öncülüğünde yetişme fırsatı bulmuştur. Bu dönemin ardından kurulan Musiki Muallim Mektebi ise Türk müziği icrası açısından olmasa da kemanın Türk kültürü dünyasında iyiden iyiye yaygınlaşmasını sağlamış ve bu dönem sonrasında açılan müzikle ilgili mesleki eğitim veren kurumların hemen hepsinde öğretiminden vazgeçilmeyen çalgıların başında yer almıştır. Zamanla Türk müzik kültürüne iyiden iyiye yerleşen bu çalgı gerek Klasik batı müziği gerekse Geleneksel Türk Müziği icralarında sıkça görülen bir çalgı halini alan keman hakkında değişik tarih dilimlerinde farklı bilimsel çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda; kemanın Türk müzik kültürüne girişinden bugüne dek geçen süre içerisinde Türk müziği icracılığı konulu metodolojik yayınların yanı sıra lisans ve lisansüstü düzeyde değişik çalışmaların yapıldığını söylemek mümkündür. 1914 yılında Abdulkadir Töre'nin yazdığı "Usul-ü Talim-i Keman" adlı metodolojik kaynakla başlayan bu üretim günümüzde üretilen değişik eğitim materyalleri ile devam etmekte ise de bunların mesleki müzik eğitiminin materyal ihtiyacını karşıladığını söylemek pek mümkün olmamaktadır.

Genel çerçevede geleneksel kültür özelde ise geleneksel müzik kültürünün eğitim-öğretim ve aktarımı geçmişin geleceğe taşınması ve millet unsurunun varlığını koruması açısından büyük önem arz etmektedir. Kültürü oluşturan ana kollardan birisi olan müzik kültürünün eğitim-öğretim platformlarına aktarılarak bu sistem yoluyla gelecek nesillere aktarılması ise her tarih diliminde eğitim-öğretim politikası olarak canlılığını korumaktadır. Her dönemin en önemli politikalarından birisi olan bu durumun eksiksiz ve sağlıklı olarak

yürütülmesi çeşitli mekanizmalar tarafından denetlenmekte ve bu bağlamda yapılan çalışmalar, karşılaşılan sorunlar ve bu sorunları çözümede kullanılacak çözüm önerileri değişik bilimsel araştırmalara konu olmaktadır. Bu araştırmalar vesilesi ile yeni kültür ve müzik politikaları belirlenebilmekte ve milli kültürün aksamadan gelecek nesillere aktarılması sağlanmaya çalışılmaktadır. Bu kapsamda; Geleneksel Türk müziğinin keman eğitim-öğretim süreci, metodolojik çalışmalar ve ilgili bilimsel çalışmalara ne derecede yansındığını tespit etmek te büyük önem arz etmektedir.

Bu araştırmanın amacı; Mesleki müzik eğitimi kurumlarında verilmekte olan keman eğitiminde Geleneksel Türk müziğinin kullanılma düzeyini lisans, lisansüstü çalışmalar açısından betimsel olarak ortaya koymaktır.

Araştırmanın problem cümlesi “Mesleki müzik eğitimi kurumlarında verilen keman eğitiminde Geleneksel Türk müziğinin kullanılma durumu nedir?” olarak belirlenmiştir.

Araştırmada cevap aranması düşünülen alt problemler ise şu şekilde tespit edilmiştir:

1. Konservatuvar lisans düzeyi keman eğitiminde GTM’ye ilişkin ögeler öğelerin kullanım durumu nedir?
2. Eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği bölümleri lisans düzeyi keman eğitiminde GTM’ye ilişkin ögeler öğelerin kullanım durumu nedir?
3. GSF müzik bölümlerinde Lisans düzeyi keman eğitiminde GTM’ye ilişkin ögeler öğelerin kullanım durumu nedir?
4. AGSL müzik bölümlerinde keman eğitiminde GTM’ye ilişkin ögeler öğelerin kullanım durumu nedir?
5. Mesleki müzik eğitimi veren kurumlardan elde edilen verilerin karşılaştırılmasına ilişkin sonuçlar nasıldır?

Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi

Mesleki müzik eğitim kurumlarında Türk müziğe ilişkin ögelerin bu kurumların müfredatında yeterli derecede yer bulması öncelikli olarak bir eğitim politikası olmakla birlikte, bu ögelerin niteliğinin ve niceliğinin bilimsel araştırmalarla ortaya konması geliştirilecek olan eğitim politikalarına kısmî olarak kaynak teşkil etmektedir. Lokal anlamda yapılan bu tür mikro araştırmaların bir yekûn teşkil etmesiyle daha doğru ve uygulanabilir eğitim politikaları geliştirilebilmektedir. Özellikle kültürün en büyük taşıyıcı unsurlarından

birisi olan mzık sanatında bu tür çalışmaların niceliği genelde kültür politikalarına katkı sağlamakla birlikte özelde mzık kültürünün eğitim-ğretim ortamlarında ğretimi ve aktarımı anlamında belirlenecek yol haritasında büyük önem arz etmektedir. Bu nedenledir ki Türk müziği keman icrası bağlamında yapılacak olan bu betimsel araştırmanın alana bu yönlü olarak katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Bu araştırmada keman eğitimi esas alınarak yapılacak bu analiz, kısm olarak genel keman eğitimi sürecine ışık tutması beklenmektedir. Bu betimsel analiz çalışmasının diğer mzık eğitimi alanların ve safhalarına yayılmasıyla daha bütünsel yaklaşımların elde edilebileceği ve bu bağlamda keman eğitimi özelinde yapılan bu çalışmanın diğer yaylı algılar ve diğer mesleki mzık eğitim alanlarına bir örnek teşkil etmesi beklenmekte ve araştırmanın yaygın etkisi kapsamında bu alanların da araştırma sonuçlarından etkilenebileceği düşünülmektedir.

Literatürde bu yönlü olarak yapılan bütünsel araştırma sayısının azlığı da bu araştırmayı nemlendiren ve yapılma gerekçesi yerine geçen bir durumdur ki bu yönlü yapılacak araştırmalardan elde edilen verilerin eğitim-ğretim müfredatı belirleme, süreç ve sonuç değerlendirme açısından büyük önem taşıdığı düşünülmektedir. Bu yönlü olarak literatüre katkı sağlayacak bilimsel verilerin tümünün yeni başlangıç noktaları oluşturabileceği düşüncesi de bu araştırmayı nemlendiren yaklaşımlar arasındadır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar

Kültür ve Müzik Kültürü

Kültür, sosyolojik grubun dilinden, alışkanlıklarından, yaşama biçimlerine kadar, ya da dini inancından, her türlü insani ve doğal ilişkilerini kapsayan bir bütün ya da bu ilişkilerden ortaya çıkan sosyolojik bütüne verilen addır (Ünalın, 2005, s. 173). Günay (2011)'a göre ise; insanların insanlarla, kendi içsel çevreleri ile ve doğa ile karmaşık etkileşimleri sonucunda sürekli olarak ürettikleri, biriktirdikleri, tükettikleri, değiştirdikleri, geliştirdikleri somut ve soyut tüm yaşam varlıklarıdır (s. 100). Bu yaşam varlıkları onu üreten insanların hayal dünyalarının tür ve çeşitlerine göre şekillenmekte ve bu hayal dünyasının ortaya çıkardığı ürünler bununla doğru orantılı olarak renklenmektedir. Her toplumun sahip olduğu kültürel birikim belli kolların bir araya gelmesiyle oluşan maddi manevi bir varlık birikimidir ki, bu kültürel kolların oluşmasındaki en önemli sebep ise insanların hayal dünyalarını dış dünyaya aktarmakta tercih ettikleri aktarım yoludur. Bu aktarım yolları kişiden kişiye farklılık arz etmekte, aktarım yapacak kişinin bireysel yetenekleri doğrultusunda çeşitli kollara ayrılmaktadır. Bu kollar kimi zaman renklerin kimi zaman kelimelerin kimi zamansa doğada bulunan seslerin kullanımıyla somuta dönüşmektedir ki seslerin duyguları ifade edecek şekilde kombine edilmesiyle ortaya çıkan aktarım yolu müzik, bu aktarım yolunun oluşturduğu kültürel birikim ise müzik kültürüdür.

Eski çağlardan beri biz insanoğlunun hayatında önemli bir yere sirayet eden müzik; seslerin vücut bulmuş halidir. Bizlere haz veren, mutlu kılan, coşku getiren, duygu dağarcığımızı dolduran ve kendimizi ifade etmemize yardımcı bir sanat dalıdır. Müzik, sözlükteki anlamıyla; duygu düşünce ve imgeleri tek sesli ya da çok sesli olarak anlatma sanatı, musiki böyle düzenlenmiş seslerle meydana gelen eserlerin okunması ya da çalınması manasına gelmektedir. Bu okuma veya çalma olayı her müzik adamı tarafından farklı şekilde algılanmış ve ilgili sanat dalı farklı şekillerde tanımlanmıştır ki Uçan (1994)'a göre ise; Müzik, belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş seslerden oluşan estetik bir bütündür (s. 10). Bu estetik bütünün kimi zamanlarda ise kültür

içerisindeki yerine ithafen tanımlar yapılmıştır. Müzik Sakar (2009)'a göre; kültürden kültüre değişebilen bir kültürdür, her toplum için müzik ne ise o dur (s. 387). Say (2005)'a göre ise; Müzik, sesleri amaçlı olarak estetik yapıda bir araya getirme sanatı. “Besteleme” ve “Seslendirme” müzik sanatı yaşama geçiren iki ara halkadır (s. 534). Bu iki ara halka müzik kültürünün ana oluşum çizgileridir. Geçmişten bu tarafa müzik üretiminde benimsenen bu iki ara halka veya yöntem belirli bir gelişim çizgisi içerisinde ilerlemiş ve her toplumun kültürel birikiminin önemli bir kısmını oluşturan eser repertuvarının oluşumunda temel üretim yolu olmuştur. İnsan beyninde ve ruhunda yaşanan duygulanım var olan müzikal yetenekle birlikte harmanlanıp doğadan seçilen ve müzik yapmaya elverişli seslerle harmanlanarak beste dediğimiz sanat yapıtının oluşumunu sağlamıştır. Besteci elinden çıkan bu yapıtlar çalgı veya ses aracılığıyla ete kemiğe bürünerek seslendirilmiş ve toplumun beğeni potası içerisindeki yerini edinme sürecine girmiştir. Bu beğeni süreci içerisindeki ayıklanma sonrasında kalan tortu yüzyıllar boyu birikmiş ve toplumların müzik kültürü olarak adlandırdığı en büyük sosyal bağlarından birisini oluşturmuştur.

Temelinde ritim bulunan müzik, insanlığın varoluşundan bu yana bizleri duyduğumuz sesleri birleştirmeye, geliştirmeye yönlendirmektedir. Ruhsal dürtülerin etkisiyle ortaya çıkan bu birleştirme ve kombine etme olayı kimi zaman en ilkel çalgı türü olan insan sesiyle yapılmakta kimi zamanlarda ise insan sesini taklitte oluşturulmaya başlanan ve milyonlarca çeşidi ortaya çıkan çalgı diye adlandırılan ve müzik yapmaya elverişli aletler sayesinde yapılabilmektedir. Toplumların sahip oldukları müzik kültürü, gelişmiş insan sesleri veya yüzyıllar boyunca üzerinde çalışılan ve müziğin en önemli unsuru olan bu çalgılar tarafından kuşaktan kuşağa aktarılmaktadır. Bu insan sesi ve çalgıların müzik kültürünü aktarmasında benimsenen yol ve yöntemlerin hepsi ise zaman içerisinde müzik eğitimi denilen olgunun oluşmasını sağlamıştır.

Müzik Kültürünün Aktarımında Müzik Eğitimin İşlevi

Genelde kültür, özelde müzik kültürü kuşaktan kuşağa aktarılması gereken olgulardan birisidir. Çünkü milletleri millet yapan ve aralarındaki ilişkileri düzenleyen en önemli somut-soyut unsurlardan birisi kültür ve kültürün öğeleridir. Bundan dolayıdır ki kültürün ve müzik kültürünün aktarımı milletler potasında üzerine büyük önem atfedilen bir konudur. Hem kültür hem de müzik kültürünün sonraki nesillere aktarımının en kolay şekli ise eğitim-öğretim müfredatlarında aktarılması düşünülen kültürel değerlere göre yapılmasıdır.

Kuşkusuz ki müzik kültürünün aktarımında müzik eğitiminin ve müzik eğitimi veren kurumlarının önemi tartışılmaz. Kültürel mirasın taşınmasında en güvenilir ve doğru verilere kolay erişim sağlanması anlamında en etkili yol, eğitim kurumlarından yararlanmaktır. Eğitim kurumları kültürel verilerle ilgili kaynakları bünyesinde toplar ve zaman içerisinde bir arşiv oluşturarak bilgi aktarımı yapan hiyerarşik sisteme göre eğitimler yetiştirir. Belirli kural ve yasalar çerçevesinde yönünü tayin eder. Devlet politikaları ile eşgüdümlü çalışır. Dolayısıyla bu işleşte devlet desteği kaçınılmazdır. Kültürel miraslarla ilgili doğru politikalar uygulanması, geçmişten geleceğe uzanan köprüde yeni nesillere bir kılavuz bırakmak anlamını taşır. Artan nüfus ile birlikte yeni eğitim kurumlarına ihtiyaç olduğu şüphesizdir. Her bir eğitim kurumu var olan müzik kültürünü yetişen nesile aktarmada değerli bir araçtır.

Geçmişten bugüne doğru bazı dönemlerde yavaş bazı dönemlerde hızlı, fakat sürekli bir gelişim gösteren müzik eğitiminin değişik amaçlarla veya yaklaşımlarla planlanıp uygulanmaya geldiği gözlemlenmektedir. Nitekim müzik eğitime ilişkin çabalar bir yandan ülkeden ülkeye, bir ülkede kurumdan kuruma, bir kurumda birimden birime; öbür yandan da bunların her birinde dönemden döneme farklılıklar gösterebilmektedir. Ancak müzik eğitiminin tüm Dünya’da giderek artan bir hızla “yaygınlaşmakta oluş”u, onun, ülkeden ülkeye farklılık göstermeyen başlıca özelliklerinden biridir (Uçan, 1982, s. 1).

Müziğin ayrı ayrı her işlevinin eğitimsel bir yönü olduğu bilinmektedir. Özünde eğitici bir nitelik taşıyan müziğin amacı, eğitsel gereksinimleri gidermek olarak ifade edilebilir. Geçmişten günümüze kadar pek çok eğitim kurumunda müzik eğitimi gereksinime cevap vermek amacı güdülmektedir. Müziğin önemini güçlendirmek kurumlarda verilen eğitimle gerçekleşir.

Bugün müzik eğitim kurumları gelişime ayak uydurmamış olmasaydı tarihe farklı açıdan ışık tutan ve belge niteliği taşıyan pek çok eser ve argüman, yazılıp öğretilmeyen her bilgi ve çalışma gibi unutulmaya mahkum olacaktı. Küreselleşme süreci içerisinde müzik eğitimi kurumlarının işlevselliği ve önemini anlamak dünya kültürüne katkıda bulunduğumuz gerçeğini ortaya koymaktadır.

Gelişen teknolojiyle birlikte görsel ve işitsel medya araçlarının yaygınlaşması ve aktif olarak kullanımının müzik kültürü aktarımına fayda sağladığı görülmektedir. Öyle ki bu aktarım müzik eğitiminde hızlı erişilebilirlik ve kitlelere ulaşımı noktasında büyük önem arz

etmektedir. Müzik önemli bir kültür ögesidir. Müzik kültürünün yapısını bozmadan yarına taşımak eğitim öğretimin aktarımında rol alan herkesin misyonudur.

Müzik Eğitimi

Eğitim, bireylere bilgi ve beceri kazandırmanın ötesinde, toplumun yaşamasını ve kalkınması devam ettirebilecek ölçüde ve nitelikte değerler üretmek, mevcut değerlerin dağılmasını önlemek, yeni ve eski değerleri bağdaştırmak sorumluluğunu taşır; bu değerler de bireylerin davranışlarını ve dilek düzeylerini yine eğitim yoluyla etkilerler (Varış, 1991, s. 5). İnsanların tamamına yakınının ilgisini çeken bir sanat dalı niteliğini taşıyan müzik ise, insanın bütün duygularını bir arada yansıtabilme özelliğine sahiptir (Khan, 1994, s. 18). Müzik eğitimi, yalın ve özlü anlatımıyla bireye gelecekteki yaşantısı için müziksel davranış ve yön gösterme ve yön kazanmasını amaçlamaktadır (Yener, 2009, s. 3). Bu amaç doğrultusunda bireyler müzik adına belirli bir sistematığe oturtulmuş olan eğitimi düstur ederek yaşarlar. Bu eğitim süreci içerisinde hayata başlayıp formal veya informal müzik eğitimi süreçleri ile yaşamlarını sürdürürler. Dolayısıyla müzik eğitimi bir süreçtir ve temelinde kişilerin psikolojik, toplumsal, kültürel, bilişsel, duyuşsal, devinişsel nitelikleri vardır. Birey ve toplumun bu süreçte etkileşim içerisinde olması müziği her daim yukarı taşır.

Müzik eğitimi, insanlar arasında düzenli, sağlıklı bir etkileşimi sağlar. Müzik eğitimi; müziksel hayatı daha anlamlı kılar bilinçli bir dinleyici olmayı, müzik sektöründe üretilen kaynaklardan daha bilinçli faydalanmayı, geliştirilebilir bir müzik zevki kazanmayı sağlar. Geçmişten günümüze uzanan çizgide ciddi bir disiplin sağlayarak müzik kültürünün aktarımına hizmet eder. Müzik eğitimi toplumdaki estetik anlayışına katkı sağlayarak estetik duyguları gelişkin bir toplumun inşasında yapı taşlarından birini oluşturur. Müzik zevkini geliştirici etkisi ile de bireylerin özellikle çocukların ve gençlerin daha bilinçli ve verimli olmalarına yardımcı olur. Müzik eğitiminde izlenen plan ve hedeflerin doğru seçilmesi, amacından sapmaması konusunda davranış modelleri düzgün seçilmelidir. Gelişime ve devamlılığa odaklanmalıdır. Müziğin insan ruhuna etki etmesi noktasında güzelliğe hizmet eden bir anlayış içerisinde, insan psikolojisi üzerinde iyi etkiler bırakma rolü dikkate alındığında müzik eğitimi bir gerekliliktir.

Müzik Eğitimi Türleri

Müzik eğitimi geliştirilebilir yetenekleri ve yaşları doğrultusunda isteyerek ve bilinçli olarak bireylerin kişiliklerine yaptığı yatırımdır. Benliklere yapılan kazanımlarla doğru orantılı olarak öz müziğe de bir yatırım yapılmış olur. Müzik üretilmeyi bekleyen bir disiplindir. Eğitim müziği için Aksu (2010) daha geniş bir tanımlama yapmıştır:

Bireylere müzik disiplininin temel ve özel hedeflerini kazandıran, (nota, ritm, solfej, enstrüman çalma, müzik kültürü gibi temel müzik bilgileri ile mesleki müzik eğitimi için gerekli olan özel hedefler) müzik dışındaki diğer disiplinlerin (dil bilgisi, matematik, sosyal bilgiler, resim vb.) öğretilmesine katkı sağlayan, her türlü ders için istendik motivasyonlar ve çağrışımlar oluşturmada aktif bir rol oynayabilecek şekilde organize edilmiş olan, en alttan en üste kadar her eğitim kademesine göre (anasınıfı, ilköğretim, ortaöğretim ve mesleki yükseköğretim) oluşturulmuş, düzenlenmiş her tür müziği (Geleneksel Türk Müzikleri, Klasik müzikler çok çeşitli popüler müzikler, çok çeşitli dünya müzikleri) kapsayan çok farklı konuları işleme potansiyeli olan ve örgün eğitim dışında, yaygın eğitim süreçlerindeki her yaş grubundan insan için de geçerli olan müzikal araçlar eğitim müziğini ifade eder (ss. 17-18).

Ülkemizde müzik eğitimi, genel, özenen (amatör) ve mesleki müzik eğitimi olmak üzere üç şekilde verilmektedir:

Genel müzik eğitimi, herkese yönelik sağlıklı ve dengeli bir “insanca yaşam” için ortak- genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar (Uçan, 1994, s. 30). Genel müzik kültürünü hedefleyen genel müzik eğitimi, örgün eğitim veren kurumlarda her seviyeye ve her yaşa uygun eğitim vererek yetişkinlere katkı sağlamaktadır. Anaokulu, ilköğretim ve orta öğretim kurumlarında belirli saatlerde verilen eğitim, bahsi geçen kurumlarda az da olsa müzik hakkında genel bilgi sahibi olmalarına yardımcı olmaktadır. Müziğin herkesçe bilinmesinde eğitim yine başrolü oynamaktadır. Günümüzde temel müzik eğitimi anaokulunda başlamaktadır. Dönemin müfredatına bağlı kalarak eğitim işlevi sürdürülür.

Okul öncesi eğitim ve ilköğretim evrelerindeki genel müzik eğitiminde, bireye(çocuğa, öğrenciye), asgari ortak –temel müzik kültürü kazandırılırken, çeşitli müziksel araç ve gereçlerle yüz yüze gelme, çalışma ve kendini müziğin belli başlı davranış boyutlarında deneme fırsatı ve olanağı da verilir. İlk yıllarda daha çok oyun biçiminde ya da oyunlaştırarak yapılan bu çalışmalar ve denemeler, sonraki yıllarda giderek belirli etkinlikler ve davranış biçimlerine dönüşür. Önceleri devinışsel ve duyuşsal ağırlıklı olan bu süreç içinde

yavaş yavaş, bireyin yapısına, yaradılış özelliğine ve eğilimine en uygun müziksel araç gereç ve alan belirlenir ve öğrenci (birey) bu belirlemeye dayalı olarak yönlendirilir.

Ortaokul ve lise evrelerinde devinışsel, duyuşsal ve bilişsel davranışlar arasında belirli bir denge kurulmasına özen gösterilen genel müzik eğitimi, ortaöğretim ve yükseköğretim evrelerinde bireyin “asgari ortak-genel müzik kültürü”nü çeşitleyip zenginleştirerek geliştirirken, giderek, daha çok bilişsel ve duygusal ağırlıklı bir niteliğe bürünür.

Genel bir tanım yapılması gerekirse örgün eğitim; kişilerin yaşama atılmadan, iş ve meslek konularında çalışmaya başlamadan önce okul ya da okul niteliği taşıyan yerlerde, genel ve özel bilgiler bakımından yetişmelerini sağlamak amacıyla belli yasalara göre düzenlenen eğitimidir (Uçan, 1994, s. 26).

Özengen müzik eğitimi almak isten birey ya da bireyler müziğe ilgisi ve yeteneği doğrultusunda özgür iradeleriyle bu eğitimi almak istediklerine karar verirler. Uçan (1994)’a göre; özengen(amatör) müzik eğitimi, müziğe ya da belli bir dalına amatörce ilgi duyan istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, aktif bir katılım sağlanması sonucu zevk almak amacı güderek bunun devamlılığını sağlayıp geliştirmek maksatlı gerekli müziksel davranışları kazandırmayı amaçlar (s. 30). Bu eğitim türü yine örgün olmayan “yaygın eğitim” i de kapsamına almaktadır. Yaygın müzik eğitimi örgün eğitim imkânlarından yararlanamamış olanlara hitap eden bir müzik eğitimidir. İki eğitimde de istekli olarak bir müfredat kaygısı hissiyatı olamadan sadece zevk ve doyum yaşamak amacı vardır. Konserler festivaller yarışmalar vb. etkinlikler özengen müzik eğitiminde sıklıkla kullanılan etkinliklerdir.

Mesleki müzik eğitimi ise, müzik alanın bütününe ya da bir dalını meslek edinmek amacıyla seçen ve bu hususta yetenekli kişilere yönelik olup kişilere gerektiği müziksel davranışları kazandırmayı amaçlar (Uçan, 1994, s. 30). Akkol (2014)’a göre; Mesleki müzik eğitimi, izlenen eğitim müfredatları ve içerikleri açısından Genel mesleki müzik eğitimi gibi egemen ideolojinin etkisine açıklığı ile benzer bir “bağımlı olma” durumuna sahiptir. Aynı zamanda kişisel ilgi ve yeteneğin gerekliliği ile birlikte statü ve eşitsizliğin etkilerine açıktır (s. 63). Uçan(1994)’ a göre; Cumhuriyetin ilk altmış yılındaki mesleki müzik eğitimi alt başlıklar halinde şöyledir: Müzik Öğretmenliği eğitimi, bestecilik ve seslendiricilik eğitimi, askeri müzik/bandoculuk eğitimi, dinsel müzik eğitimi, ilkokul ve anaokulu öğretmeni yetiştirmede müzik eğitimi ve yurt dışına öğrenime göndererek müzik eğitimidir (s. 40). Mesleki müzik eğitiminin gerçekleşmesi meslek bilgisi bilincini oluşturmaktadır. Müzik eğitiminin belirli seviyelere ulaşması ve belli düzen üzerinde öğrenci yetiştirilmesindeki en

önemli etken mesleki müzik eğitimi için yetiştirilmiş özel bir kadro ile ilerlemesinden kaynaklıdır.

Mesleki müzik eğitiminde müziği bizzat yaparak yaşamanın ötesinde, onu bilgili, bilinçli, düzenli-planlı-yöntemli, kurallı ve yeterli olarak yaratan, seslendiren/yorumlayan, kuramlayan, araştıran, uygulayan ve öğreten sanatçı, bilimci, eğitimci ve teknoloji yetiştirmeye dönük strateji uygulanır. Bu uygulamalarda, bireyin ilgisi-isteği, yetkinliği-yeteneği doğrultusunda ve ölçüsünde gelişip duyum saptaması değil, onun ötesinde dalın, iş ya da mesleğin gerektirdiği biçim, kapsam ve düzeyde hazırlanması, biçimlenmesi, uzmanlaşması, gelişmesi ve yetkinleşmesi esastır (Uçan, 1994, s. 28).

Çalgı Eğitimi ve Metodoloji

Çalgı, müzik öğrenimini sağlayan en etkili araçların başında gelmektedir. Mesleki müzik eğitiminde alanlaşmayı sağlayan çalgı eğitimi, öğretici ile öğrenci arasında gerçekleşmektedir ve çalgı hakkında çeşitli bilgilerin öğrenilmesini amaçlamaktadır. Çalgının müzik kültürü içerisindeki yeri kültürden kültüre farklılık göstermektedir. Bazı müzik kültürlerinde bu olguya büyük önem atfedilirken bazı müzik kültürlerinde ise sadece insan sesine refakat eden ek bir unsur olarak görülmektedir. Nitekim Türk müzik kültüründe de yüzyıllar boyunca insan sesine eşlik eden bir unsur olarak ele alınan çalgı, 19. yüzyıl sonrasında üzerinde sıkça çalışılan ve araştırmalara konu olan bir müzikal olgu haline almıştır. Çalgı çalma becerisini doğrudan etkileyen olgu çalgı eğitim sürecidir ki bu süreçte iki ana paydaş öğrenci ve öğreticidir. Bu sürecin hızlı, etkili ve verimli yürütülmesinde de en önemli unsurları teşkil eden bu tarafların nitelikleri çalgı öğrenim sürecini doğrudan etkilemektedir. Parasız (2001)'a göre öncelikli olarak; Çalgı eğitiminin sağlıklı bir şekilde yürütülmesinde öğreticiye büyük sorumluluklar düşmektedir (s. 4). Çalgı eğitiminin verimli olması için her iki tarafın da çalgıya yeterli ve düzenli zamanı ayırması gerekmektedir. Çalgının tanınması ve benimsenmesi süreci öğrencinin sebatkârlılığıyla doğru orantılı olmaktadır. Feyzi (2013)'ye göre ise; Bir çalgıyı öğrenme süreci, çalgıyı çalma becerisini gösterebilmek için bir takım becerilerin sistematik olarak kazanılmasından ve bu becerilerin sergilenebilmesinden oluşmaktadır. Çalgı eğitimi olarak adlandırılan bu eğitim sürecinin niteliğinin ölçüsü, bireyin icra kabiliyetindeki davranış değişikliği olarak kabul edilmektedir (s. 3). Düzen ve disiplin sorumluluk gerektiren çalgı eğitimi, eğiten kadar eğitilenle de geliştirilen bir süreçte verilmektedir. Enstrümanın bireysel eğitiminde eğitimcinin genel tavrı, enstrümana yakınlığı

veya duygusallığı ise bu ikili bağın öğrenciye geçmesiyle de öğrencinin enstrümanı ile arasındaki duygusal bağ kurmasını kolaylaştır. Yetenek gerektiren bir eğitim modeli olmasına karşın yetenek geliştirilebilir bir kavramdır.

Türk Müziğinde Eğitim ve Çalgı Eğitimi

Türk müzik Kültürü, Türklerin müziksel davranım-üretim-tüketim ilişkileri bağlamında kendi kendileriyle, birbirleriyle ve çevreleriyle müziksel iletişim ve etkileşimlerinin birikik ve örgütlenik süreci ve ürünüdür (Uçan, 2015, s. 226). Köklerini Orta Asya'dan getirerek, İslam kültür ve medeniyeti içerisindeki diğer müzik kültürlerinin bünyesine eklenmesiyle şekillenmeye başlayan Türk müziği, 14. yüzyılda Safiüddîn-i Urnevî'nin kuramsal anlamda yazdığı eserlerle kendine has milli karakterini teorik ve pratik olarak oluşturmaya başlamıştır. Değişen zaman, mekân ve şartlarla birlikte bu müziğin kendine has iç dinamikleri kısmî değişiklikler yaşayarak günümüze kadar intikal etmiştir (Feyzi & Tekin, 2016, s. 1). Türk müziği tarihi kabaca göz önüne alındığında, zaman içerisinde çok büyük değişiklik yaşamayan ve kalıcılığını sürdüren bazı öğelerin bulunduğu görülmektedir ki bu öğelerden en önemlisi bu kültürün gelecek nesillere aktarımını sağlayan eğitim sistemidir. Diğer müzik kültürlerinden büyük ölçüde önemli farklılıklar arz eden bu eğitim sistemi, Türk müzik kültürüne ait eser repertuarının büyük ölçüde kalıcılığını sağlamış, gerek bu repertuarın gerekse kuramsal bilgi birikiminin gelecek nesillere eğitim-öğretim ve intikalini sağlamıştır. Geleneksel Türk müziğinde yüzyıllar boyunca kullanılan bu sisteme “meşk sistemi” adı verilmektedir. Behar (2014)'a göre; Bundan doksan ya da yüz yıl öncesine kadar Geleneksel Osmanlı/Türk musikisinin öğretimi ve aktarımı bütünüyle meşk adı verilen yöntemle yapıldı. Hem ses veya saz öğrenimi hem de öğrencinin bir eder dağarcığı edinmesi meşk ederek olurdu. Göreceğimiz gibi meşk etme süreci hem bütünsel bir eğitim sistemi hem de Osmanlı musikî dünyasının iç dayanışma ve tutarlılığını sağlayan bir tür harç, bu dünya içerisinde pratik olduğu kadar sembolik işlevler de yerine getiren bir yol idi (s. 15). Sözlü müzik kültürü aktarımının sağlandığı sistem meşk, Tanrıkorur (2011)'a göre; hattan sonra musiki eğitiminde de kullanılan, ustadan çırağa doğduran öğretime meşk denilmektedir. Amaçlı olarak kesinlikle notasız ama mutlaka güfte ezberletilip usul vurdurularak uygulanan bu metot Türk müziğin aktarılmasında yegâne amil olmuştur (s. 208). Meşk hafızaya dayalı bir pedagojik eğitim olarak ta düşünülebilir. Osmanlıda Türk müziğinin

intikal sürecinde insan sesinin en bilindik çalgısı olarak kullanılması dönemin eğitim sistemini yansıtmaktadır.

Meşk sisteminin yerini yeni eğitim-öğretim modellerine bırakması yaklaşık olarak 19. yüzyıl ortalarına denk gelmektedir ki bu dönem Türk müziği açısından önemli değişimlerin yaşandığı bir zaman dilimine işaret etmektedir. Nitekim bu dönem sadece meşk sisteminin değil Türk müziğine dair daha birçok olgunun da kökten değiştiği bir dönemdir. Türk musiki döneminin 19. Yüzyılı Tanrıkorur (1998)'a göre; ümmet kavramının yerini yavaş yavaş millet kavramına bırakmaya başladığı kültür kavramının irfanın yerine oturduğu klasik denilen olgunun yanında bir de folklor gerçeğinin fark edilmeye başlandığı teknik gelişmenin gelenekler düzeni ile kıyasıya çarpıştığı bir yüzyıl, yaşlılık belirtileri ve çeşitli hastalıklara artık iyice yorulan ve yıpranan sun'i teneffüsle yaşatmaya çalıştığı yüzyıldır (s. 273). Bu yüzyılın müzik, sanat ve kültürel anlamda batıyla kurulan birliktelikler sonucunda ortaya çıkan düalist bir dönem olduğunu söylemek te mümkündür. On dokuzuncu yüzyıla kadar kendi kimliğini korumak ve geliştirmek amacıyla yapılan değişiklik, Geleneksel Türk Müziğinde kültürel etkileşimin ağır basması ile kendi bünyesinde farklılaşmalar yaşamaya başlamıştır. Bu etkileşim Alimdar (2011)'a göre; Batı müziği çalgılarının makam müziğinde kullanılması veya makam müziği çalgılarının Batı normlarından esinlenerek dönüşümü, makam müziğinin bestelerinin çok seslendirilmesi, marş ve oyun müzikleri gibi bazı formların rağbet görmesi ve en önemlisi müziğin profesyonel bir geçim kaynağı olması ve bireysel performansın geçmişe kıyasla daha ön plana çıkmasıdır (s. 128). II. Mahmut'un Muzika-yi Humayun'u kurmasıyla başlayan musikide köklü değişiklik Türk müzik kültürü ile ilgili birçok iç dinamiği derinden etkilemiş ve bu iç dinamiklerin hemen hepsi hem geleneksel hem de batı kültürünü içerisinde taşımaya başlamıştır. Bu süreç içerisinde değişim gösteren iç dinamiklerden birisi de Geleneksel Türk Müziği eğitimi yani meşk sistemidir. Geleneksel manâda yapılan meşk sisteminin yerini kısmen notaya dayalı eğitim-öğretim faaliyeti olarak her iki eğitim sisteminin de farklı yönlerinden faydalanılmıştır.

Yeterli bir notalama yöntemi sorununa gerçekten ciddi bir tutumla eğilenler, modern Türk müzikolojisinin önderleri Rauf Yekta, Suphi Ezgi ve H. Saadettin Arel oldu. Üçü de notanın hızlı yayılmasına ve nota yazımına ortak kurallar getirilmesine unutulmaz katkılarda bulundu; harf notasıyla yazılmış kaynaklardan Hamparsum defterlerinden birçok eser çevirip yayımladı. Musiki eserlerinin notaya alınmasında ve değerlendirilmesinde eşsiz bir hizmeti olan musiki adamı da öğrencisi Ekrem Karadeniz'le (1904-1981) yüzyılların ürünü dini ve

dindışı musiki örneklerini notaya almak gibi çetin bir işe girişen Abdülkadir Töre'dir (Popescu & Judetz, 1996, s. 54).

Tanzimat dönemi sonrası yaşanan değişimin etkisiyle GTM icralarında sık kullanılmayan keman, piyano, viyolonsel ve klarnet gibi bazı çalgılar bu müzik kültür içerisine yerleşmeye başlamış ve bu çalgıların Türk müziğine adaptasyonu açısından da metodolojik çalışma eksikliği daha da hissedilir dereceye gelmiştir. Bu anlamda çalgı metodu ihtiyacı görünür hale gelmiş ve bununla beraber eğitim öğretimi yapılan çalgılar için metodolojik yayın üretme çabaları da sıklaşmaya başlamıştır (Feyzi, 2016, s. 2).

Türk müzik kültüründe notalı eğitim-öğretim sisteminin yaygınlaşması doğrudan çalgı eğitimi sürecini de etkilemiş daha önceki yüzyıllarda görülmeyen metodolojik eserlere bu yüzyılda rastlanmaya başlamıştır. Bu dönem içerisinde GTM ile ilgili yayımlanan bazı metodolojik çalışmalar şöyledir:

Tablo 1 .20.Yüzyıl Başlarında Yayımlanan Bazı Metot Çalışmaları

Çalgı	Yazarı	Adı	Yayın yılı
Ud	Ali Selâhi Bey	Hocasız Ud öğrenmek	1910
Ud	Ali Selâhi Bey	İlaveli Ud Muallimi	1924
Ud	Fahri Kopuz	Nazarî, Amelî Ud Dersleri	1920
Santur	Ziya Santur	Santur Metodu	1914
Keman	Abdülkadir Töre	Usûl-i Tâlim-i Keman	1914
Keman	Kemani Mustafa Bey	Alaturka Keman Muallimi	1924

Türk Müziği tarihinde bilinen ilk matbu saz metodu Ali Salahi Bey'in (1878?-1945) Ud metodudur. Bu metod 1910 yılında "Hocasız Ud Öğrenmek Usulü" adı ile yayımlanmıştır (Behar, 1993, s. 104). GTM eğitimine yardımcı bir diğer metod kitabı ise; 1914 yılında yayımlanan Abdülkadir Töre'ye ait "Usul-ü Talim-i Keman" isimli eserdir. Keman metodolojisine katkı sağlayan isimlerden Kemani Mustafa Bey' in "Alaturka Keman Muallimi" adlı eserini 1924'te yayımladığı bilinmektedir. Behar (1993)' a göre; Abdülkadir Töre'yle Kemani Mustafa Bey'in keman metodlarının "alaturka keman"da bir devrim yarattıklarını söylemek doğru olur (s. 112).

Keman ve Kemanın Türk Müzik Kültürüne Girişi

Keman, yaylı çalgılar ailesinin başlıca üyesi olmakla birlikte en tiz ses tınlarını veren ve ufak yapıya sahip olan enstrümandır. Solo bir çalgı olan enstrüman; Farsça Yay anlamına gelmektedir. Türklerde Keman olarak tanınan saz İta, Violine; İng. Violin; Fr.Violon;

Alm.Geige olarak bilinir (Açın, 1994, s. 207). En eski kemanların 1510 tarihinde Tiefenbrucker adlı bir usta tarafından yapılmış olduğu söylenmektedir. Aslen Orta Avrupalı olduğu ileri sürülen bu zata, önce güne İtalya'da, sonra Lyon'da çalışmış olduğu tespit edilmiştir (Altar, 1951, s. 18). Yener (1983)'e göre ise; kemanla insanların tanışması 1550 yılından başlamaktadır (s. 112). Keman yapımıcılığı ilk önce kuzey İtalya'nın Brescia yöresinde Gasparo da Salo ile başlamıştır. Bu bölgeye yakın olan Cramona dünyanın en ünlü keman yapımıcıları yetişmiştir. Andrea Amati ve oğulları (1535-1611), Guarneri, Ruggieri ve Amati'nin yanında yetişen en büyük usta Antonio Stradivari (1644-1737) ve oğulları İtalyan okulunun temsilcileridir (Feridunoğlu, 2004, s. 146).

Kemana orkestrada 1565'te St.Riggo ve Corteccia'nın eserlerinde yer verilmiştir. Monteverdi 1608'de "Orfeo" operasına iki keman dâhil etmiştir.1624'te yazdığı "Tancrede Clorinde" adlı eserinde pizzicato ve tremolo yaptırmak suretiyle yeni etkiler sağlamıştır. Çaykovski 4.Senfoni'sinde yaylı çalgılar gruplarının hiç birinde yay kullandırmadan icra ettirdiği Scherzo bölümünde, pizzicatoyu kullanma sanatının zirvesine çıkmıştır. Bach, keman sesinin güzelliğini değerlendirerek önemli besteler yapmıştır: Chaconne'u ve sol teli üzerindeki "Aria"sıyla yalnız keman için yazdığı üç sonat ve üç partitası bu kapsamdadır. Haendel'in keman için üç sonatı vardır. Mozart keman için konçertolar yazmıştır. Bunlar arasında en tanınmışları Re,La Majör ve Minör tonundakilerdir. Keman edebiyatının olağanüstü bir örneği, Beethoven'in Re Majör Konçerto'sudur. Saint-Saens, "İskeletlerin Dansı" adlı eserinde kemanlardan yaylarının tahta kısmını tellere vurdurarak "collegno" denen yeni bir ses rengini ortaya çıkartmıştır. Wagner de aynı tarzı Siegfried'in ikinci perdesinde,"Die Meister Singer'in üçüncü perdesinde kullanılmıştır. Çaykovski, "Patetik Senfoni" sinde "Satando" denilen yeni bir yay etkisiyle bulmuştur. Saltando, yayın teller üzerine serbestçe bırakılarak sektirmesinden doğan bir tarzıdır. Weber, ilk kez 1. kemana iki ayrı parti yazmıştır. Wagner bu yolu izleyerek kemanlara 15 ayrı parti yazabilecek kadar ileri gitmiştir (Say, 2006, s. 707).

Birinci kemanların başı, başkemancı veya Konzertmeister adını alır. Solo keman partilerini seslendirir ve orkestranın akort sesini verir (Feridunoğlu, 2004, s. 148). Yaylı çalgılar ailesi içerisinde dünya üzerinde en sık kullanılan çalgılardan birisi zarif görünümü ve güzel şekli ile kemandır. Dört telli çalgının insan sesine daha yakın olduğu birçok kaynakta mevcuttur.

Klasik batı müziğinin vazgeçilmez enstrümanına birçok orkestrada yer verilerek, değerli besteler yazılarak birçok icra sağlandığı bilinmektedir. Yaylı ailesinin en önde gelen sazı olan keman, orkestrada büyük önem arz etmektedir. 1. keman ve 2. keman olarak ikiye ayrılmaktadır. Partisyonları farklı olarak yazılır ve icra edilir. 1. keman grubu icra edilen eserin melodisini; 2. keman grubu ise melodiye eşlik eden veya melodinin armonik yapısının tamamlayan kısmını icra etmektedir. Arşe (yay) ile icrasının sağlanan ve omuz hizasında yatay pozisyonda çalma tekniği oluşturulan keman; Klasik Batı Müziğinde tampere ses sistemine göre akort edilmektedir. Akort sistemi, batı tekniğine göre pestten tize doğru “sol, re, la, mi” sesleridir. Üzerine sayısız beste yapılan keman kültürden kültüre de ilham kaynağı bir enstrüman olmuştur.

Köken bakımından Klasik Batı Müziği kültürüne ait olduğunu bildiğimiz kemanın, Türk müzik kültürüne Osmanlı zamanında girdiği bilinmektedir. Yapılan literatür taramalarında kemanın ortaya çıkışından kısa bir süre sonra bizim müzik kültürümüze yerleşmiş olduğu görülmektedir. Behar (2005)’a göre; Osmanlı Sarayı’nın medar’ı iftihar olan meşhur Rum Yorgi’nin her aleti çalabildiği ve ününü kemanilikte yapmış olarak kazandığından, şarka kemanı onun getirdiği saray kaynaklarında yer almaktadır (s. 168). Gazimihal’e göre Kemanın Türk ülkesine ne zaman geldiği kesin olarak bilinmiyor. İstanbul ve Trabzon gibi Latin ülkeleri ile sıkı ilişki içinde bulunan şehirlerde önceden beri kemanın eski örneklerinin bulunduğu ileri sürülmüştür. Kanunî Sultan Süleyman’ın sadrazamlarından Makbul İbrahim Paşa’nın gençliğinde, padişahın şehzade olarak Manisa’da bulunduğu yıllarda yaygınlık kazanmış bir saz olarak, klâsik mûsikîmize girememiş olmakla birlikte, halk arasında çok tutuluyor ve meyhanelerde çalınıyordu (Akt., Özalp, 2000, s. 189). Açın, (1994)’ın anlatımıyla; Osmanlı mûsikîsinde kullanılan yaylı çalgılar; kemânçe (rebâb), kemeñçe(armudî kemeñçe), sînekeman, keman, viyola, viyolonsel ve kontrabas olarak bilinmektedir (s. 207). Kemanın halk arasında yaygınlaşmasının ardından sarayda kıymet gördüğü de bilgilerimiz arasındadır. Kemanın, sînekemana benzerliğinden dolayı çabuk benimsendiği ve Türk müziği icralarında kullanıldığı bilinmektedir. Çoğu kaynakta 19. yüzyılda kemana rastlandığından bahsedilse de, kemanın 17. yüzyılda Türk müziğinde kendine yer edindiği aşikârdır. 16. yüzyılda da kemanın Osmanlı topraklarında rastlanıldığına dair de bazı kaynaklar mevcuttur.

Uslu’ya göre; (...) keman hakkında bilgi veren hemen hemen her araştırma ilk defa Kanuni Sultan Süleyman’ın veziri İbrahim Paşa tarafından XVI. Yüzyılın başında

kullanıldığından söz edilir. Bu bilgi biraz üstü kapalı olarak ifade edilir. Ardından Ama Corci ve Hızır Ağadan bahsedilir. Hâlbuki keman tarihini yazan Avrupalılar, kemanın XVI. yüzyılın sonlarına doğru İtalyan ve Almanlar tarafından yapıldığını yazarlar. Bu durum Bize İbrahim Paşa'nın Batı kemanını çalmış olabileceği fikrine temkinli yaklaşılması gerektiğini göstermektedir. Geriye XVIII. Yüzyıl başlarında adından söz edilen Ama Corci'nin Türk Müziği tarihinde adından ilk söz edilen kemani olması kalır. Ama Corci daha 1740'larda yazılan kitaplarda kemani olarak anılır. Sarayda henüz kemani kadrosu yoktur (<https://studylibtr.com>, s. 830).

Kemanın Türk Müziğine kullanımına dair yazılan bir çok kaynakta adını sıkça okuduğumuz Corci'nin keman çalmadan önce sinekeman çaldığı da bilgilerimiz arasındadır. Sine kemanın, keman Osmanlı dönemine ulaşmadan Osmanlı'nın yaylı çalgılar ailesinin bir üyesi olduğuna göre Say'ın yazdıklarıyla da örtüşmektedir. Say (2005)'a göre; III. selim döneminin başlarında öldüğü sanılan Corci, bir Fransız'dan batı kemanını görmüş, öğrenmiş ve ardından bu kemani çalmaya başlamıştır. Bir süre Enderun' da çalıştığı bilinmektedir (s. 711). Enderun; I. Murat'ın Edirne'yi almasından hemen sonra 1363'te kurulduğu, II. Murat, Fatih ve II. Beyazid'in geliştirilip kaliteli bir eğitim kurumu haline getirdiği, 1833'te II. Mahmut tarafından kapatılan saray okuludur (Tanrıkorur, 2011, s. 30). Meşk sistemiyle Musiki eğitimi verilen Enderun'da Corci'nin de bu sistemi kullanarak keman icrasını gerçekleştirebileceği ihtimali de vardır. Fakat Corci'nin Enderun'da ilk kemani kadrosunda olmasını araştırmalarıyla çürüten Uslu'ya göre;

1750'lerde mehter başı olan Hızır Ağa ise henüz daha Ağa olmamış, çavuş rütbesindedir, Ağa olması için saraydaki kadroya alınması gerekir. Ama saray sazende kadroları, özellikle tamburi kadroları doludur. İşte sonunda çözüm bulunmuş, XVIII. Yüzyılın başından beri kahvehanelerde özellikle Rum müzisyenler tarafından kemanla Türk müziği yapılmaktaydı, yüzyılın ortalarına doğru iyiden iyiye hem müzikal açıdan hem de icrası ve tekniği açısından gelişmiş olan kemanın saraya sokulması gerekmişti. Önerini kimden geldiğini tespit etmen zordur, ama Hızır Ağa'nın veya hamilerin padişahı ikna etmiş olması gerekir. Zaten bir sazende olan Hızır Ağa, Kemanî Ama Corci'den dersler alarak Kemanî öğrenmiş veya geliştirmiş, saray sazendeleri arasına katılmış, saraydaki Ağa'lık rütbesini de böylece almış olmalıdır. Bunun Daha önce 1720'lerde Avrupa'ya giden Yirmisekiz Mehmet Çelebi gibi diğer Avrupa elçilerinin getirdikleri keman hediyeleriyle desteklemek mümkündür. Yani Enderun'un müzik kısmında Avrupa'dan Kemanî gören Hızır Ağanın heveslenerek az çok bu sazı çalmaya başladığını, daha sonra Ama Corci'nin elinde ustalaştığını söylemek mümkündür. Her ne olursa olsun Kemanî Hızır Ağa, sarayın ilk kemani kadrosundaki müzisyen olmalıdır. (<https://studylibtr.com>, s. 830).

Nitekim Osmanlı kaynaklarında kemanın Osmanlı'da icra edilme başlangıcı ile ilgili çelişkili tarihler görülmektedir. Evliya Çelebi seyahatnamesi üzerinde çalışma yapan Gökyay vd. (1996-2005)'ne göre; Çelebi, 1630-1640 yılları arası, saray sazendeleri hakkında:

“Sâzendegân-ı kemânçeciyan... bunların serçesmesi Kemânî Mustafa Ağa ve Kemânî Âsûr Ağa... ve Kemânî Ahmed Çelebi Kemânî Mustafa Ağa'nın sâkirdidir. (Akt., Soydaş, 2007, s.93). Soydaş bu ifadeleri ile aslında kemençenin kullanımı ile ilgili bilgi vermek isterken konumuz olan kemanın icrasında ilk safhalarda yer alan dönemin kemani isimlerini belirtmekte ve 17. Yüzyıl içerisinde kemanilik vasfını almış olabileceklerini de göstermektedir. Bununla birlikte, kemanilik vasfı alınmasının Türk müziği keman kullanımının ne zaman başladığı hakkında da bize bilgi verdiği görülmektedir.

XVII. yüzyılda musikimizin gelişmesi düzenli ve belirgindir. Yazılan kitap sayısının artmış olduğu, az da olsa biyografi nitelikli eserlerin yazıldığı görülür. Kantemiroğlu, "Kitab-ı İlmü'l-Musiki Ala Vechü'l-Hurufat" adındaki eserini Sultan II. Ahmet'e sunmuştur. Saray ve Mevlevilik tarikatının bu sanata karşı tutumu çok verimli sonuçlar vermiş, Mevlevi musikişinaslar da dindışı musiki ile meşgul olmaya başlamıştır. Saray'da cariyelere musiki meşklere yapılmış, ders veren hocalar arasında Hasan Çelebi ile Ahmet Çelebi gibi sanatkârlara rastlanmıştır.

Türk Musikisi dünyasında Keman ilk kez bu yüzyılda kullanılmaya başlanmıştır. Evliya Çelebi'ye göre, Sultan IV. Murat cumartesi günlerini musiki dinlemeye ayırmıştı (Yaman, 2007, s. 13).

Yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda; kemanın kademeli bir şekilde Osmanlıda müzik dünyasında kullanılmaya başlandığını ve günümüze kadar gelerek gerek profesyonel gerek amatör olarak Türk müziği kültüründe icraların yapıldığını söylemek mümkündür. Bu icralar Türk müziği ses sistemimize uygun olarak yapılmaktadır. Kemanın telleri de Türk müziğinde kullanılan ses sistemine göre isimlendirilmekte ve akort işlemi bu doğrultuda yapılmaktadır. Pestten tize doğru “kaba çargâh, rast, neva, muhayyer” olarak kullanılmaktadır. Farklı kaynaklardan ve saray kayıtlarından bilgi edinen Soydaş (2007)'a göre; Türk müziğinde kemanın 1781-1786 da Toderini ile başlayıp 1910 yılına kadar olan kullanım tarihini ve kemani olarak adlandırılan icracılarını belirlemiştir (s.104). Nitekim bu tarihler keman kullanımının Türk müziğinde gelişim gösterdiğini ve bununla birlikte ilerleme kat ettiğini göstermektedir. Cumhuriyetin ilanından sonraki 96 yıllık süreçte de bu gelişim ve ilerlemenin devam ettiği görülmektedir. Bu dönemde kurulan ve varlığını hala sürdüren Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (T.R.T) da Türk müziği icracılığı buna binaen keman icracılığı ve arşivciliği de gelişim ve ilerlemede çok ilerlemiş ve bu ilerleyiş devam

etmektedir. Türk müziği kaynakları inceleme altına alındığında Geleneksel Türk Müziğinde de birçok eser malum enstrümanın seslendirilişi için yazılarak ve icra edildiği bilinmektedir. Geçmişten günümüze Geleneksel Türk Müziği keman icracılarının bir çoğunun ismine ulaşmak mümkündür. TRT TSM Sözlü eserler repertuarı incelendiğinde 40 kemani ismine ulaşılmaktadır. Bu isimleri şu şekilde sıralamak mümkündür: Abdülkadir Töre, Abdurrahman Şevket Bey, Aleksan Efendi, Ali Ağa, Aydın Oran, Cevdet Çağla, Emin Ongan, Faruk Arifi Emhaz, Hasan Efendi (Kemani), Haydar Tatlıyay, Haydar Telhüner, İsmail Fenni Ertuğrul, Kemani Naki Bey, Kemani Aleks Efendi, Kemani Andon Efendi, Kemani Bülbül Salih Efendi, Kemani Corci Efendi, Kemani Ethem Ağa, Kemani İbrahim Efendi, Kemani Memduh Efendi, Kemani Mustafa Ağa, Kemani Niyazi Bey, Kemani Rıza Efendi, Kemani Sebuğ Ağa, Kemani Serkis Efendi, Kemani Todoraki, Kemani Zafiraki, Mehmet Reşat Aysu, Yücel Aşan, Misak Ağa, Mustafa Sunar, Nevres Paşa, Nubar Tekyay, Reşad Erer, Sadi Işılay, Sahak Hocasar, Selahattin İnal, Talat Er, Tatyos Efendi, Mustafa Nuri, Melekzet Efendi.

Gerek meyhanede gerek sarayda icrasını yapan ve bestelerini yazan sazandeler Türk müziğine katkı sağlamış ve Cumhuriyet döneminde var olan sazandeler de Türk müziğinde belirli bir yer edinmişlerdir. TRT repertuarında ulaşılanlar harici de bazı kaynaklarda muhtemelen farklı isimlerle de karşılaşılacaktır.

Oransay ve Kütahyalı'nın anlatımıyla; Müzik Eğitimi bakımından 1914 yılında başlanan hazırlıklar belirli bir aşamaya geldikten sonra Eğitim Bakanlığına (Maarif Nezaretine) bağlı olarak ve "Geleneksel Türk Sanat Müziği Eğitimi" yapılmak amacıyla 1923'de "Darülelhan" kurulmuştur (Akt., Uçan, 1994, s. 37). Darülelhan'daki Türk Müziği Bölümü 1926 yılında kapatılmıştır (Akkaş, 2015, s. 100). Keman eğitimine kendini adanmış bestekârlık, teorisyenlik ve diğer çalışmalarının yanı sıra müzik eğitimciliği yönüyle de öne çıkan musikişinaslarımızdan biri olana Abdülkadir Töre; Karadeniz (1984)'e göre; İstanbul'da bir konservatuvar açılması lüzumunu ilk defa duyan ilim adamlarımızdandır. Onun teşebbüsü ile İstanbul'da Darülelhan adlı Türk konservatuvarı açılmıştır (s.14). Uçan (1994)'a göre; Doğu ve batı müziğini esas alarak eğitim veren Darülelhan, 1926 yılında batı müziğini esas alan bir konservatuvara dönüştürülmüştür (s. 40). Kısa süre sonra bu kurum kapatılarak yerine Darülbedai açılmıştır. Arısoy (2012)'a göre; Ülkemizde Türk musikisini günün ihtiyaçlarına göre bir sistem içinde öğretecek bir okulun varlığına inanan Töre, Tamburi Cemil Beyin vefatından sonra Darülbedai'de "sersazende" olmuştur (s.8).

Nağmelerin evi (Darülelhan) sonrasında ilk kurulan mesleki müzik eğitimi kurumlarının bir diğeri ise Musiki Muallim Mektebidir. Musiki muallim mektebi ise batı müziği eğitiminin ağırlıkta olduğu bir kurumdur. Uçan (1994)'a göre Cumhuriyet döneminin başlarında 1924 yılında Ankara'da Müzik öğretmeni yetiştirme işi Musiki Muallim Mektebinde başlamıştır (ss. 40-41). 200 den fazla kıymetli eser bırakan Töre 1334/1918 senesinde Gülşen-i musiki mektebini açmıştır (Çanga, 1985, s. 10). Uzun seneler Türk müziği keman eğitimi yararına çalışmış bir bestekâr olarak bilinmektedir.

İlgili Araştırmalar

Bulut (2001) tarafından hazırlanan çalışmada; kültürel müziğin etkinleştirilmesi için keman eğitiminin yurdumuzda yaygınlaştırılması yönünde uğraşları amaç edinmiştir. Yapılan çalışmanın amacında olduğu gibi keman eğitiminde Türk müziğine ait öğelerin kullanımına ilişkin bulgulara rastlanmıştır. Çalışma yöresel zemin üzerinde ilerletilmiştir. Betimsel bir araştırma niteliği taşımaktadır. Her iki çalışmada da tarama yöntemi kullanılmış ve anket tekniklerinden yararlanılmıştır. İçerik olarak farklılıkları fazla olsa da Bulut'un yaptığı araştırmanın yapılan bu çalışmayla yöntem bakımından bağlantılı ve araştırmaya zemin hazırlama açısından faydalı olduğu düşünülmüştür.

Erol (2007) tarafından hazırlanan çalışmada; Nihavent makamında ezgilerin istatistiksel yöntemler doğrultusunda keman çalgısına uygunluk durumu üzerine bir amaç izlenmiştir. Keman eğitiminde Türk müziği makamsal çalışmaların kullanımının da sorgulandığı çalışma ile bu çalışma betimsel olmaları açısından benzeşmektedir. GTM makamlarından Nihavent makamı üzerine çalışmasını sürdüren Erol bilgisayar destekli bir araştırma ile çalışmasını tamamlamıştır. Erol tarafından yapılan çalışmanın yöntem bakımından bu çalışmayla paralellik gösterdiği ve yapılan bu araştırmaya kuramsal açıdan destek sağladığı düşünülmektedir.

Feyzi (2013) tarafında yapılan çalışmada; Türkiye' deki eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği bölümü öğrencileri evren olarak alınmıştır. Yapılan çalışmayla; Türk müziği öğelerinden bir makam olan Uşşak makamının keman eğitiminde seslendirilmesine dair öğrenci tutumları üzerine incelemeler yapılmış ve yapılan bu çalışmayla aralarında farklı sonuçlar olduğu gözlemlenmiştir. Yapılan bu araştırmanın alt problemlerinden birinin sonucuna göre keman eğitiminin Eğitim fakültelerinde GTM kullanım düzeyi düşük çıkmıştır. Fakat Feyzi'nin araştırmasına göre öğrencilerin GTM'ne ilişkin tutumlarına ilişkin genel

anlamda olumlu yanıtlar aldığı ortaya çıkmıştır. Bu veri kısmi olarak yapılan bu araştırmayı da desteklemekte fakat bu araştırmada ulaşılan alan kadar geniş bir yelpazeye sahip olmadığından bu araştırma verilerine göre daha özet nitelik taşımaktadır. Fakat Feyzi'nin çalışması betimsel yönden benzerlik göstermekte ve kuramsal çerçeve bakımından da çalışmaya fayda sağlamaktadır.

Tutuş (2011) tarafından hazırlanan çalışmada; Türk Müziği Keman eğitimi veren kurumlarda Türk Müziği Keman Eğitimi birinci sınıf ders hedeflerinin belirlenmesi, mevcut durumun saptanması ve yeni bir model önerisiyle çözüm önerilerinin getirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın yürütülmesinde yöntem olarak durum tespiti için literatür taraması yapmış ve araştırmaya veri sağlamak amacı ile de anket ve görüşme formu hazırlanmıştır. Çalışmada bulguları elde etmek için aynı yöntemin kullanılmış olması bu yapılan bu çalışmayla kısmi benzerlikleri de beraberinde getirmiştir. Her iki çalışmada da anket yöntemi kullanılarak durum tespiti gerçekleştirilmiştir. Fakat içeriklerinde ciddi farklılıklar mevcuttur. Tutuşun çalışmasının evreni yapılan çalışmanın aksine bir mesleki müzik eğitim kurumu olan Türkiye'deki konservatuvarları kapsarken yapılan bu çalışma Türkiye'deki konservatuvarlar ve hatta diğer mesleki müzik eğitim kurumlarını da içerisine almaktadır. Türk müziği keman eğitimine yeni bir model önerisi sunan çalışmada ders hedeflerinin belirlenmesi yönünde bir saha çalışması yapılmasına karşın yapılan bu çalışmanın mesleki müzik eğitim kurumlarındaki Geleneksel Türk Müziğinin keman eğitiminin ne düzeyde kullanıldığına dikkat çekmesi, her iki çalışmanın da ortak yönüdür. Çalışmada sonuç olarak araştırmanın problemlerine yönelik çözüm önerilerinde bulunulmuş, Türk Müziği Keman eğitimi birinci sınıfa yönelik yeni bir eğitim modeli hazırlanmıştır. Tutuş tarafından yapılan araştırmanın, yapılan bu araştırmayla bilimsel zemin hazırlama açısından bağlantılı ve çalışmanın faydalı olduğu düşünülmüştür.

Geboloğlu (2010) tarafından hazırlanan çalışmada, Türk müziği eğitimi veren devlet konservatuvarları ile eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği anabilim dallarında uygulanan başlangıç keman öğretimi karşılaştırılmıştır. Yapılan çalışma, Mesleki müzik eğitim kurumlarının tamamında keman eğitiminin GTM' de kullanım durumunu ortaya koymuştur. Gebeboloğlu' nun araştırması ile yapılan bu çalışmanın kısmi benzerlikler gösterdiği araştırmanın mesleki müzik eğitim kurumlarındaki sınırlılıklarından anlaşılmaktadır. Çalışma yalnızca bir mesleki müzik eğitimi ile yani Türk Müziği eğitimi Konservatuvarıyla sınırlıdır. Fakat Geboloğlu tarafından yapılan araştırma ve bu araştırma

arasında oldukça büyük farklılıkları olduğu gözlemlenmiştir. Her iki araştırmada da nicel veriler betimsel bir yöntem kullanılarak anket aracılığı ile elde edilmiştir. Yapılan bu araştırma GTM' nin kullanım düzeyini ölçmeye odaklanmıştır. Geboloğlu ise keman eğitiminin klasik batı müziği yönünde bir başlangıçla ilerleyip ilerlememesi gerektiği konusunda bir sonuca ulaşmaya çalışmıştır. Yapılan bu araştırma ve Geboloğlu araştırması durum tespiti yönüyle aynı fakat yaklaşımda farklılıkları olan, sınırlılıkları arasında da büyük farkları olan araştırmalardır. Fakat Geboloğlu tarafından yapılan araştırma yöntem ve kuramsal çerçeve oluşturma açısından ve yapılan bu araştırmaya örnek teşkil etmesi bakımından büyük ölçüde fayda sağlamaktadır.

Delikara (2002) tarafından hazırlanan çalışma; yaygın olarak kullanılan keman metodlarının, keman eğitimi müfredat programlarının ana hatlarıyla beraberince incelediği bir araştırmadır. Araştırma, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri, Keman eğitimi Öğrencileri ve öğretmenlerine yönelik olarak yapılmıştır. Araştırmanın yapılan bu araştırmayla en büyük benzerliği mesleki müzik eğitiminde metodolojik eksikliğe değinilmesi ve metodolojik problemleri göstermesidir ki her ne kadar araştırmaların yönü farklı da olsa aynı probleme işaret etmesi dikkat çekicidir. Yapılan çalışma içerisindeki ankette metodolojik kaynakların kullanılma düzeyine dair aranan cevapla Delikara'nın araştırmasında ulaştığı sonuç büyük ölçüde aynıdır. Delikara'nın araştırmasının Sadece eğitim fakülteleri ile sınırlandırılması ve yapılan bu çalışmanın ise tüm mesleki müzik eğitim kurumlarındaki eğitmenlere dair olması; iki çalışmanın sınırlılıkların, evrenin ve örneklemin oldukça farklı olduğunu göstermiştir. Fakat araştırmanın keman eğitimine dair olduğu gerçeğinden yola çıkılarak kuramsal manada yapılan bu araştırma ile bağlantılı yönlerinin olduğu düşünülmüştür.

Özmen (2011) tarafından hazırlanan çalışma, Klasik Türk Müziğinde başlangıç keman öğretimine yönelik olarak alternatif kazanımlar belirlemek ve belirlenen kazanımların uygulamadaki görünümünü tespit etmek amacı taşımaktadır. Çalışmada Türk müziğinde kullanılan bazı makamlara ilişkin eser yazarı tarafından yazılan etütlerin öğrenciler tarafından icra düzeylerine ait uzman değerlendirmeleri yapılmıştır. Bu yapılan çalışma içerisinde uygulanan anket Özmen'nin araştırmasındaki temel düşünceleri içerisinde barındırmaktadır. GTM makamsal etütlerin kullanılması ve bu kullanımın öğrenci üzerindeki etkisinin ortaya konması yapılan bu araştırma ile GTM kullanımına dair durum tespiti manasında benzerlik sağladığını düşünülmektedir. Yalnız yapılan bu araştırmada herhangi bir makam ya da

makamsal etüde değinilmemesi Özmen tarafından yapılan araştırmayla arasındaki farklılıklardan olup, yapılan araştırma sadece mesleki müzik eğitim kurumlarındaki keman öğretmenlerin makam ve makamsal etüt kullanım durumunu ölçme nitelikte bir durum tespiti amacıyla. Diğer büyük fark ise ilgili araştırmanın özengen keman eğitimi alan 5 öğrenci ile sınırlandırılması ve yapılan bu çalışmanın tüm Türkiye’deki mesleki müzik eğitim kurumları öğretmenlerine yönelik olmasıdır. Yapılan araştırmada doğrudan Türk müziği keman öğretimi ile ilgili bir literatür taraması yapılmış olması Özmen’in araştırmasıyla arasında büyük benzerlikler olduğunu göstermiştir. İçerik bakımından iki araştırma birbiriyle kısmen benzese de gerek ortaya koyulmak istenen amaç gerekse belirlenen yöntemler birbirinden çok farklıdır. Fakat Özmen’in araştırmasının yapılan bu araştırmayla kuramsal anlamda bağlantılı olduğu düşünülmüştür.

Yukarıda özetlenmeye çalışılan literatürden de anlaşılacağı üzere GTM’nin mesleki müzik eğitimi kurumlarında kullanımına ilişkin birçok yayın yapılmıştır. Bu yayınların hemen hemen tümü yapılan bu tez çalışmasına veri tabanı oluşturma açısından kaynaklık eder niteliktedir. Fakat bu araştırmaların büyük bir çoğunluğu kesitsel araştırma niteliği taşımakta ve genel olarak GTM’ye ilişkin bazı öğelerin kullanım durumunu tespit etmeyi amaçlamaktadır. Yapılan bu tez çalışmasının en büyük farklılığı ise konuya bütünsel bir açıdan yaklaşma çabası içerisinde olmasıdır. İlgili literatür genellikle sadece bir okul türüne odaklanmakta ve keman eğitiminde GTM öğelerinin araç olarak kullanılabilme durumunu ortaya koymaya çalışmaktadır. Bu araştırma ise keman eğitimcilerinin bu yönlü uyguladıkları çalışmaların tümünü ele almaya çalışmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, GTM'nin Mesleki Müzik Eğitimi kurumlarında Lisans ve Lisansüstü çalışmalarda ne düzeyde etkili olduğunun ölçülmeye çalışıldığı betimsel bir araştırmadır. Araştırma verilerinin elde edilmesi amaçlı olarak ise genel tarama modeli kullanılmıştır. Karasar (2013)'a göre; genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir gurup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (s. 79). Betimsel sonuçlara ise araştırma sürecinde oluşturulan bilgi toplama formundan elde edilen nicel verilerden ulaşılmaya çalışılmıştır. Büyüköztürk *vd.* (2012)'ne göre; gerçekliği araştırmacıdan bağımsız, kendi dışında olan gerçeğin de nesnel olarak gözlenip ölçülüp analiz edilebileceğini kabul eden pozitivist görüş nicel araştırmaları tanımlamaktadır. En basit anlamda nicel verilerin toplanmasını ve analizini gerektiren çalışmalardır (s. 12). Bu bağlamda; araştırmanın alt problemlerinde de belirtildiği üzere; GTM'ye ilişkin öğelerin mesleki müzik eğitim kurumları bireysel çalgı keman eğitim derslerinde kullanılma durumuna ilişkin sayısal verilerin analizinden yola çıkılarak araştırma problemleri cevaplandırılmaya çalışılmıştır.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Türkiye'deki Mesleki müzik eğitim kurumlarında görev yapan keman eğitimcileri oluşturmaktadır. Araştırma sürecinde evrene ulaşabilme olanağı bulunduğu bu evren içerisinde herhangi bir örneklem belirlenmemiştir. Araştırma sürecinde Türkiye'de bulunan ve müzik alanında mesleki eğitim veren bütün okullardaki keman eğitimcilerinin tam listesi çıkarılarak bu eğitimcilerin hepsiyle iletişime geçilmeye çalışılmıştır. Bu eğitimciler içerisinden ilgili bilgi toplama formuna cevap verenler ise araştırmanın örnekleme olarak kabul edilmiştir. Dolayısıyla araştırma evreni aynı zamanda örnekleme de temsil etmektedir. Bu bağlamda; mesleki müzik eğitim kurumlarında görev

yapan ve bireysel çalgı keman eğitimi dersine giren öğretim elemanları belirlenmiş ve ilgili bilgi toplama formu bu öğretim elemanlarının tamamına mail yoluyla gönderilmiştir. Bu öğretim elemanlarından maillere gönüllü olarak cevap verenlerin sayıları ve okul türleri ise şu şekildedir:

<u>Konservatuvar</u>	<u>26</u>
<u>Eğitim Fakültesi</u>	<u>46</u>
<u>GSF Müzik</u>	<u>22</u>
<u>AGSL</u>	<u>77</u>

Verilerin Toplanması

Araştırmada kuramsal altyapıyı oluşturabilmek amacı ile genel tarama yöntemi uygulanmış ve literatür taraması yapılarak konuyla ilgili bilgiler kitap, makale, internet veri tabanları v.b. kanallarla toplanmış ve belli bir sistematik içerisinde bilimsel etiğe uygun şekilde birleştirilerek konu ilişkin kuramsal çerçeve açıklanmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın beş alt probleminin cevaplanmasına ilişkin ise anket veri toplama tekniği kullanılmıştır. Anket oluşturma sürecinde takip edilmesi gereken basamaklar uygulanarak amaçlı anket oluşturulmuş ve yapılan anket aracılığıyla GTM'ye ilişkin konuların keman eğitim sürecinde hangi aşamalarda ve ne sıklıkla kullanıldığına dair veriler elde edilmeye çalışılmıştır.

Süreç

Araştırma problemine cevap bulma amacı ile Türkiye'de bulunan ve müzik alanında mesleki eğitim veren bütün okullardaki keman eğitimcilerinin GTM kullanım düzeyini tespit edebilmek için kullanılacak en uygun yöntemin anket formu ile olduğu bilimsel araştırma yöntem ve tekniklerinden faydalanılarak tespit edilmiştir. Anket formu için öncelikle literatür taranarak araştırmada ulaşılması düşünülen cevapların bulunabileceği bir soru havuzu oluşturulmuştur. GTM'nin keman eğitiminde kullanım düzeyini en kolay şekliyle ölçecek sorular, anket formu haline getirilmiş ve geçerliliği ölçmek, son halini vermek amacıyla uzman görüşüne sunulmuştur. Uzman görüşünden alınan cevaplarla ankete son hali verilmiştir. Hazırlanan anket formunun uygulanması için, Türkiye'de bulunan ve müzik alanında mesleki eğitim veren bütün okullardaki keman eğitimcilerinin tam listesi oluşturulup bu eğitimcilerin hepsiyle iletişime geçilmeye çalışılmıştır. Mesleki müzik eğitim

kurumlarından biri olan AGSL için milli eğitim bakanlığından gerekli izin belgesi Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü aracılığıyla alınmıştır. AGSL için yapılan ankette verinin toplanması öğretmenlerle telefonla iletişime geçilerek elde edilmiş, diğer mesleki müzik eğitim kurumlarında verilerin toplanması ise; öğretim görevlileriyle telefon, mail ve yüz yüze görüşüp yanıtlanması sağlanmıştır. Öğretmen ve öğretim görevlileri tarafından yanıtlanan sorular SPSS paket programı veri bölümüne girilmiştir. SPSS programından elde edilen sayısal veriler betimsel sonuçlara çevrilerek araştırmada belirlenen alt problemler cevaplanmaya çalışılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmanın beş alt problemine ilişkin verilerin hangi analizler yoluyla çözümleneceğine karar verebilmek amacıyla araştırmacı tarafından keman eğitiminde GTM'ye ait olguların ders aracı olarak kullanılma düzeyini belirlemeye yönelik geliştirilen anket Kolmogorov-Smirnov Normallik testine tabi tutulmuştur. Kolmogorov-Smirnov Normallik testi Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Anket Formu Kolmogorov-Smirnov Normallik Testi Sonuçları

Anket Soruları	İst.	Sd	p
Makamlar konusunda bilgi veririm.	.167	171	.000*
Makamsal etütlere yer veririm.	.164	171	.000*
GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm.	.181	171	.000*
GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim.	.202	171	.000*
GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm.	.203	171	.000*
Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim.	.213	171	.000*
GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.	.245	171	.000*
Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım.	.234	171	.000*
Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm.	.196	171	.000*
Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.	.186	171	.000*
Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm.	.170	171	.000*
GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim	.205	171	.000*
Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum.	.185	171	.000*
GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm.	.180	171	.000*

Tablo 2 (Devamı)

Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırırım.	.193	171	.000*
GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm	.179	171	.000*
GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim.	.184	171	.000*
GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım.	.243	171	.000*
GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanırım.	193	71	.000*

Tablo 2'de görüldüğü gibi yapılan normallik testi sonucunda, dağılımın anket formu maddeleri için normal dağılmadığı ($p=0,000 < 0,05$) tespit edilmiştir.

Tablo 3. Anket Formu Varyans Eşitliğine Yönelik Levene Testi Sonuçları

Tutum	Levene İstatistiği	sd1	sd2	p
Tutum Ortalama	20.788	3	167	.000*

Tablo 3'de varyansların eşitliğini test etmek amacıyla yapılan Levene Testi sonuçlarına göre varyanslarda fark olduğu tespit edilmiştir ($p_{Anket} = 0,000 < 0,05$).

Tüm bu bilgiler doğrultusunda ölçekte yer alan boyutların normal dağılıma sahip olmadığı durumlarda ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında *Kruskal-Wallis H* testi kullanılmış ve farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek için ise varyanslar eşit olmadığı için post hoc testlerinden *Dunnnett's T3* testi kullanılmıştır.

Testlere ilişkin tablolarda *Kruskal-Wallis H* testi için N, Sıra Ort., χ^2 , df ve p değerleri verilirken, *Dunnnett's T3* testi için ise $\bar{x}$, Ortalama Farkı, ss ve p değerleri verilmiştir. Çoklu karşılaştırma testlerinde ayrıca tabloların altında farklılığın nereden kaynaklandığı ile ilgili bilgilere de yer verilmiştir. Ayrıca anket cevaplarının dağılımları için frekans (f) ve yüzde (%) değerleri kullanılmıştır.

Çalışmada yer alan analizler için, SPSS 17.0 paket programı kullanılmış alt problemlere ilişkin analizler için elde sonuçlar farklılıklara yönelik olarak 0,05 anlamlılık düzeyinde yorumlanmıştır.

Araştırmacı Rolü

Araştırmacı literatür taraması yapmış ve kuramsal çerçeveyi oluşturmuştur. Araştırma için uygun araştırma teknik ve yöntemlerini belirlemiştir. Kuramsal çerçeve ve

belirlenen yöntem ve tekniklere bağı olarak iki alt probleme karşı gerekli yöntemi oluşturmuştur. İlk olarak Mesleki müzik eğitim kurumlarında keman çalgısının GTM de kullanım düzeyinin ölçülmesini esas alan araştırmacı soru havuzu oluşturmuştur. Araştırmacı tarafından oluşturulan soru havuzundan, araştırma için en uygun soruları belirleyerek anket formunu şekillendirip uzman görüşüne sunmuştur. Araştırmacı anket formunu uzman görüşüne sunarak yanlılığını azaltmış ve geçerliliği saptamıştır. Araştırmacı, uzmanların görüşlerini esas alarak anket formunu düzenlemiş ve son halini vermiştir.

Güvenirliğini saptamak amacı ile elde edilen veriler araştırmacı tarafından SPSS paket programına kodlanmış ve güvenilirliği SPSS paket programından elde ettiği verilerle saptamıştır ve anket formuna son hali verilmiştir.

Araştırmacı, evren ve örnekleme belirlemiştir. Alt problemlere ilişkin yapılacak alan taramasında araştırma evrenini Türkiye'deki Mesleki müzik eğitim kurumları oluşturmaktadır. Bu evren içerisinde herhangi bir örneklem belirlenmemiştir. Araştırma sürecinde Türkiye'de bulunan ve müzik alanında mesleki eğitim veren bütün okullardaki keman eğitimcilerinin tam listesi çıkarılarak bu eğitimcilerin ulaşılabildikleriyle iletişime geçilmiştir. Türkiye'deki AGSL de görev yapan öğretmenlere yapılmış olan anket için Milli Eğitim Bakanlığı'ndan Eğitim Bilimleri Enstitüsü aracılığıyla gerekli izinleri almış ve illerdeki okullara anket formunu uygulamak amacıyla iletişim sağlamıştır. Keman eğitimcilerinin ankete katılımı sonucunda elde ettiği verileri SPSS paket programına kodlayarak araştırma sonuçlarına ulaşmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Çalışmada anket için uzman görüşü alınmıştır. Anket için 24 soruluk bir soru havuzu oluşturulmuş, oluşturulan sorular “Düzeltilmeli”, “Çıkarılmalı” ve “Eklenmeli” seçeneklerini içeren bir form ile birlikte 3 kişiden oluşan uzman jüriye sunulmuştur. Uzman değerlendirmeleri sonucunda anketten 5 soru çıkarılarak kapsam geçerliğini sağlayan anket 19 soru olacak şekilde oluşturulmuştur. Anket tek boyutlu olup, tek faktörün açıkladığı varyans % 40, güvenilirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) ise ($\alpha = 0,981$) olarak bulunmuştur.

Özdamar (1999) alpha katsayısı değerlendirme ölçütünü şu şekilde belirtmiştir:

$0.00 < \alpha < 0.40$ ise ölçek güvenilir değildir.

$0.40 < \alpha < 0.60$ ise ölçek düşük güvenilirliktedir.

$0.60 < \alpha < 0.80$ ise oldukça güvenilirdir.

$0.80 < \alpha < 1.00$ ise ölçek yüksek derecede güvenilir bir ölçektir (s. 522).

Tablo 3’de Anket için Cronbach’s Alpha güvenilirlik testi istatistikleri görülmektedir.

Tablolar eşliğinde sunulan sorularla ilgili ortalama değerlerin yorumlanmasında ayrıca aşağıda verilen derecelendirme sisteminden de faydalanılmıştır:

0-1 arası	Hiç
1-2 arası	Az
2-3 arası	Orta düzeyde
3-4 arası	Yeteri düzeyde
4-5 arası	İleri düzeyde

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular ve Yorum

Mesleki müzik eğitimi kurumlarında veriilen keman eğitiminde GTM'ye ilişkin öğeler ne düzeyde kullanıldığına ilişkin veriler okul bazında sınıflandırılarak aşağıda verilmiştir. Araştırmada uygulanan anket formuna verilen cevaplar cevap veren keman eğitimcisinin görevli bulunduğu okul dikkate alınarak tasnif edilmiştir.

Konservatuvar lisans düzeyi keman eğitiminde GTM'nin kullanımına ilişkin elde edilen bulgular

Konservatuvar Lisans düzeyi keman eğitiminde GTM'nin kullanılma durumuna ilişkin soru bazında elde edilen bulgular şu şekildedir:

Tablo 4. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Makamlar Hakkında Bilgi Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	12	46.2
Az	0	0
Orta Düzeyde	0	0
Yeteri Düzeyde	8	30.7
İleri Düzeyde	6	23.1
Toplam	26	100.0

Tablo 4'de görüldüğü gibi "Makamlar Konusunda Bilgi Veririm." maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri % 46.2 oranla Hiç, % 30.7 oranla Yeteri Düzeyde ve % 23.1 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 4 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) toplam oranının % 53.8 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun derslerinde makamlar hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.85$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin makamlar hakkında orta düzeyin üzerinde bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

Tablo 5. Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Makamsal Etütlere Yer Verme Durumları

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tablo 5. (Devamı)		
Hiç	12	46.2
Az	0	0
Orta Düzeyde	2	7.7
Yeteri Düzeyde	8	30.8
İleri Düzeyde	4	15.4
Toplam	26	100.0

Tablo 5’de görüldüğü gibi “Makamsal etütlere yer veririm.” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri % 46.2 oranla Hiç. % 7.7 oranla Orta Düzeyde. % 30.8 oranla Yeteri Düzeyde ve % 15.4 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 5 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun derslerinde makamsal etütlere yeterince yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.69$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin makamsal etütlere yer verme oranının orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

Tablo 6. Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM Usullerinde Yazılmış Etütlere Yer Verme Durumları

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	12	46.2
Az	0	0
Orta Düzeyde	4	15.4
Yeteri Düzeyde	6	23.1
İleri Düzeyde	4	15.4
Toplam	26	100.0

Tablo 6’da görüldüğü gibi “GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm.” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri % 46.2 oranla Hiç. % 15.4 oranla Orta Düzeyde. % 23.1 oranla Yeteri Düzeyde ve % 15.4 oranla İleri Düzeyde şeklinde

görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 6 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun derslerinde GTM usullerinde yazılmış etütlere yeterince yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.62$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin GTM usullerinde yazılmış etütlere orta düzeyin üzerinde yer verdiği görülmüştür.

Tablo 7. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM Perde İsimlerinin Kullanımına Yer Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	12	46.2
Az	0	0
Orta Düzeyde	4	15.4
Yeteri Düzeyde	6	23.1
İleri Düzeyde	4	15.4
Toplam	26	100.0

Tablo 7’de görüldüğü gibi “GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim.” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri % 46.2 oranla Hiç. % 15.4 oranla Orta Düzeyde. % 23.1 oranla Yeteri Düzeyde ve %15.4 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 7 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun derslerinde GTM perde isimlerinin kullanımına yeterince yer verdiği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.62$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin GTM perde isimlerinin kullanımına orta düzeyin üzerinde yer verdiği görülmüştür.

Tablo 8. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM’de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrası Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	11	42.3
Az	1	3.8
Orta Düzeyde	0	0

Tablo 8.(Devamı)

Yeteri Düzeyde	10	38.5
İleri Düzeyde	4	15.4
Toplam	26	100.0

Tablo 8’de görüldüğü gibi “GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm.” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri % 42.3 oranla Hiç. % 3.8 oranla Az. % 38.5 oranla Yeteri Düzeyde ve % 15.4 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 8 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 46.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun derslerinde GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.81$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin derslerinde GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi ile ilgili olarak orta düzeyin üzerinde bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

Tablo 9. Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Sesler İçeren Örnek Eserler Dinletme Durumları

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	11	42.3
Az	1	3.8
Orta Düzeyde	0	0
Yeteri Düzeyde	3	11.5
İleri Düzeyde	11	42.3
Toplam	26	100.0

Tablo 9’de görüldüğü gibi “Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim.” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri % 42.3 oranla Hiç. % 3.8 oranla Az. % 11.5 oranla Yeteri Düzeyde ve % 42.3 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 9 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 53.8 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 46.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun derslerinde. GTM’de kullanılan mikrotonal sesler içeren

örnek eserleri yeterince dinlettiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.08$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin GTM’de kullanılan Mikrotonal sesler içeren örnek eserleri dinletme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo10. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM’de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrasını Pekiştirmek İçin Etüt. Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	12	46.2
Az	0	0
Orta Düzeyde	4	15.4
Yeteri Düzeyde	4	15.4
İleri Düzeyde	6	23.1
Toplam	26	100.0

Tablo 10’de görüldüğü gibi “GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri % 46.2 oranla Hiç. % 15.4 oranla Orta Düzeyde ve % 15.4 oranla Yeterli Düzeyde. % 23.1 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 10 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yeterince yaptırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.69$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yaptırma oranının orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

Tablo 11. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Seslerin İcrasında Yaşanan Entonasyon Sorunlarına Yönelik Önlemler Alma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	12	46.2
Az	0	0
Orta Düzeyde	0	0
Yeteri Düzeyde	6	23.1
İleri Düzeyde	8	30.8

Tablo 11.(Devamı)

Toplam	26	100.0
---------------	-----------	--------------

Tablo 11’de görüldüğü gibi “Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım.” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri. % 46.2 Hiç. % 23.1 oranla Yeterli Düzeyde. % 30.8 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 11 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler hakkında yeterince önlemler aldığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.92$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alma oranının orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

Tablo 12. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Kavramı Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	7	26.9
Az	1	3.8
Orta Düzeyde	4	15.4
Yeteri Düzeyde	8	30.8
İleri Düzeyde	6	23.1
Toplam	26	100.0

Tablo 12’de görüldüğü gibi “Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri. % 26.9 Hiç. % 3.8 oranla Az % 15.4 oranla Orta Düzeyde. % 30.8 Yeterli Düzeyde. % 23.1 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 12 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 69.3 ve olumsuz yöndeki (Hiçve Az) dağılımların toplam oranının % 30.7 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Konservatuvar keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.19$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin

derslerinde Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler paylaşım oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 13. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Becerisini Pekiştirmek için Etüt Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	7	26.9
Az	3	11.5
Orta Düzeyde	2	7.7
Yeteri Düzeyde	8	30.8
İleri Düzeyde	6	23.1
Toplam	26	100.0

Tablo 13’da görüldüğü gibi “Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri. %26.9 Hiç. %11.5 oranla Az %7.7 oranla Orta Düzeyde. %30.8 Yeterli Düzeyde. %23.1 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 13 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların %61.6 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımların toplam oranının %38.4 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalara yeterince yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.12$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalara yer verme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 14. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Örnek Eserlerle Göçürme (Transpoze) Becerilerini Pekiştirme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	7	26.9
Az	2	7.7
Orta Düzeyde	0	0
Yeteri Düzeyde	11	42.3
İleri Düzeyde	6	23.1
Toplam	26	100.0

Tablo 14’de görüldüğü gibi “Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm.” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri % 26.9 oranla Hiç. % 7.7 oranla Az. % 42.3 oranla Yeteri Düzeyde ve % 23.1 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 14 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 65.4 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 34.6 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme hakkında yeterince çalışma yaptığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.27$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme ile ilgili olarak örnek eserlere yer verme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 15. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM’deki Farklı Formları Örnekler Nitelikte Eserler Dinletme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	12	46.2
Az	0	0
Orta Düzeyde	2	7.7
Yeteri Düzeyde	6	23.1
İleri Düzeyde	6	23.1
Toplam	26	100.0

Tablo 15’de görüldüğü gibi “GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri % 46.2 oranla Hiç. % 7.7 oranla Orta Düzeyde ve % 23.1 oranla Yeterli Düzeyde. % 23.1 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 15 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinlettiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.77$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletme oranının orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

Tablo 16. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Kazandırılacak Davranışla Bağlantılı Olarak GTM'ye İlişkin Eser Repertuarı (ders materyali) Oluşturma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	12	46.2
Az	0	0
Orta Düzeyde	2	7.7
Yeteri Düzeyde	4	15.4
İleri Düzeyde	8	30.8
Toplam	26	100.0

Tablo 16’de görüldüğü gibi “Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM’ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum.” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri % 46.2 oranla Hiç. % 7.7 oranla Orta Düzeyde ve % 15.4 oranla Yeterli Düzeyde. % 30.8 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 16 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 69.3 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM’ye ilişkin yeterince eser repertuarı (ders materyali) oluşturdukları anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.85$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM’ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluşturma yoğunluğunun orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

Tablo 17. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM'ye Ait Farklı Formlardaki Eserleri İcra Ettirme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	12	46.2
Az	0	0
Orta Düzeyde	0	0
Yeteri Düzeyde	8	30.8
İleri Düzeyde	6	23.1
Toplam	26	100.0

Tablo 17’de görüldüğü gibi “GTM’ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm.” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri. % 46.2 Hiç. % 30.8 oranla Yeterli Düzeyde. % 23.1 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 17

incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri yeterince icra ettirdiği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.85$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettirme oranının orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

Tablo 18. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin Keman Eğitimi ve/veya Orkestra Eğitimi Süreçlerinde GTM Eserleriyle Toplu İcra Çalışmaları Yaptırma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	12	46.2
Az	0	0
Orta Düzeyde	6	23.1
Yeteri Düzeyde	6	23.1
İleri Düzeyde	2	7.7
Toplam	26	100.0

Tablo 18'de görüldüğü gibi “Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırırım.” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri % 46.2 oranla Hiç. % 23.1 oranla Orta Düzeyde ve % 23.1 oranla Yeterli Düzeyde. % 7.7 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 18 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yeterince yaptırdığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.46$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmalarının yaptırılma oranının orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

Tablo 19. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçıları Hakkında Bilgi Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	10	38.5
Az	0	0

Tablo 19.(Devamı)

Orta Düzeyde	6	23.1
Yeteri Düzeyde	2	7.7
İleri Düzeyde	8	30.8
Toplam	26	100.0

Tablo 19’de görüldüğü gibi “GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm.” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri % 38.5 oranla Hiç. % 23.1 oranla Orta Düzeyde ve % 7.7 oranla Yeterli Düzeyde. % 30.8 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 19 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 68.8 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 38.5 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.92$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi verme yoğunluğunun orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

Tablo 20. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçılarına Ait Örnek İcraları Dinletme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	10	38.5
Az	2	7.7
Orta Düzeyde	0	0
Yeteri Düzeyde	6	23.1
İleri Düzeyde	8	30.8
Toplam	26	100.0

Tablo 20’de görüldüğü gibi “GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim.” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri % 38.5 oranla Hiç. % 7.7 oranla Az. % 23.1 oranla Yeteri Düzeyde ve % 30.8 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 20 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icraları yeterince dinlettirdiği anlaşılmaktadır. Soruya verilen

cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.00$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin GTM icrası yapan keman sanatçılara ait örnek icraları dinletme yoğunluğunun yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 21. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM'ye İlişkin Lisansüstü Çalışmalardan Ders Materyali Olarak Faydalanma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	16	61.5
Az	2	7.7
Orta Düzeyde	0	0
Yeteri Düzeyde	2	7.7
İleri Düzeyde	6	23.1
Toplam	26	100.0

Tablo 21'de görüldüğü gibi "GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım." maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri % 61.5 oranla Hiç, % 7.7 oranla Az, % 7.7 oranla Yeteri Düzeyde ve % 23.1 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 21 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 69.2 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 30.8 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak yeterince faydalandığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.23$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcilerinin GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanma yoğunluğunun orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

Tablo 22. *Konservatuvar Keman Eğitimcilerinin GTM'ye İlişkin Yazılan Çalgı Metotlarından. Dergilerden Makale Sempozyum ve Benzeri Çalışmalardan Faydalanma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	10	38.5
Az	2	7.7
Orta Düzeyde	6	23.1
Yeteri Düzeyde	2	7.7
İleri Düzeyde	6	23.1
Toplam	26	100.0

Tablo 22’de görüldüğü gibi “GTM’ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale. sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanırım.” maddesine bağlı olarak konservatuvar keman eğitimcileri. % 38.5 Hiç. % 7.7 oranla Az % 23.1 oranla Orta Düzeyde. % 7.7 Yeterli Düzeyde % 23.1 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 22 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımların toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının GTM’ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale. sempozyum ve benzeri çalışmalar hakkında yeterince faydalandığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.69$) incelendiğinde ise Konservatuvar keman eğitimcileri derslerinde GTM’ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanma yoğunluğunun orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

Eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü lisans düzeyi keman eğitiminde GTM’nin kullanılma durumuna ilişkin elde edilen bulgular

Eğitim Fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitiminde GTM’nin kullanılma durumuna ilişkin soru bazında elde edilen bulgular şu şekildedir:

Tablo 23. *Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Makamlar Hakkında Bilgi Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	7	15.2
Az	19	41.3
Orta Düzeyde	13	28.3
Yeteri Düzeyde	7	15.2
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 23’de görüldüğü gibi “Makamlar Konusunda Bilgi Veririm.” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 15.2 oranla Hiç % 41.3 oranla Az % 28.3 oranla Orta Düzeyde ve % 15.2 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 23 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 43.5 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 56.5 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim

fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun makamlar hakkında yeterince bilgiye yer vermedikleri anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.43$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin makamlar ile ilgili olarak orta düzeyin altında bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

Tablo 24. *Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Makamsal Etütlere Yer Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	7	15.2
Az	15	32.6
Orta Düzeyde	17	37.0
Yeteri Düzeyde	7	15.2
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 24’de görüldüğü gibi “Makamsal etütlere yer veririm.” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik bölümü keman eğitimcileri % 15.2 oranla Hiç % 32.6 oranla Az % 37.0 oranla Orta Düzeyde ve % 15.2 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 24 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 52.2 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 47.8 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun makamsal etütler hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.52$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin makamsal etütler ile ilgili olarak orta düzeyin üstünde bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

Tablo 25. *Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM Usullerinde Yazılmış Etütlere Yer Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	12	26.1
Az	18	39.1
Orta Düzeyde	9	19.6
Yeteri Düzeyde	7	15.2

Tablo 25.(Devamı)

İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 25’de görüldüğü gibi “GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm.” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 26.1 oranla Hiç % 39.1 oranla Az % 19.6 oranla Orta Düzeyde ve % 15.2 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 25 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 34.8 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 65.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM usullerinde yazılmış etütlere yeterince yer vermediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.25$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin GTM usullerinde yazılmış etütlere orta düzeyin altında yer verdiği görülmüştür.

Tablo 26. Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM Perde İsimlerinin Kullanımına Yer Verme Durumları

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	22	47.8
Az	14	30.4
Orta Düzeyde	6	13.0
Yeteri Düzeyde	2	4.3
İleri Düzeyde	2	4.3
Toplam	46	100.0

Tablo 26’da görüldüğü gibi “GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim.” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 47.8 oranla Hiç % 30.4 oranla Az % 13.0 oranla Orta Düzeyde % 4.3 oranla Yeteri Düzeyde ve % 4.3 İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 26 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 21.6 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 78.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM perde isimlerinin kullanımına yeterince yer vermediği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.87$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik

öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerini GTM perde isimlerinin kullanımına düşük düzeyde yer verdiği görülmüştür.

Tablo 27. *Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrası Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	22	47.8
Az	15	32.6
Orta Düzeyde	3	6.5
Yeteri Düzeyde	6	13.0
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 27’de görüldüğü gibi “GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm.” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 47.8 oranla Hiç % 32.6 oranla Az % 6.5 oranla Orta Düzeyde ve % 13.0 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 27 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 19.5 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 86.9 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi hakkında yeterince bilgiye yer vermediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.85$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi ile ilgili olarak düşük düzeyde bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

Tablo 28. *Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Sesler İçeren Örnek Eserler Dinletme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	28	60.9
Az	10	21.7
Orta Düzeyde	4	8.7
Yeteri Düzeyde	4	8.7
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 28’de görüldüğü gibi “Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim.” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 60.9 oranla Hiç % 21.7 oranla Az % 8.7 oranla Orta Düzeyde ve % 8.7 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 28 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 17.4 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 82.6 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’de kullanılan mikrotonal sesler içeren örnek eserleri yeterince dinletmediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.65$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin GTM’de kullanılan Mikrotonal sesler içeren örnek eserleri dinletme oranının düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 29. *Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrasını Pekiştirmek İçin Etüt. Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	32	69.6
Az	7	15.2
Orta Düzeyde	3	6.5
Yeteri Düzeyde	4	8.7
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 29’da görüldüğü gibi “GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım.” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 69.6 oranla Hiç % 15.2 oranla Az % 6.5 oranla Orta Düzeyde ve % 8.7 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 29 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 15.2 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 84.8 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yeterince yaptırmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.54$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin

GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yaptırma oranının düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 30. *Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Seslerin İcrasında Yaşanan Entonasyon Sorunlarına Yönelik Önlemler Alma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	30	65.2
Az	7	15.2
Orta Düzeyde	4	8.7
Yeteri Düzeyde	3	6.5
İleri Düzeyde	2	4.3
Toplam	46	100.0

Tablo 30’da görüldüğü gibi “Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım.” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 65.2 oranla Hiç % 15.2 oranla Az. % 8.7 oranla Orta Düzeyde ve % 6.5 oranla Yeteri Düzeyde % 4.3 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 30 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 19.5 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 80.4 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun e Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler hakkında yeterince önlemler almadığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.70$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alma oranının düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 31. *Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Kavramı Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	16	34.8
Az	2	4.3
Orta Düzeyde	20	43.5
Yeteri Düzeyde	8	17.4
İleri Düzeyde	0	0

Tablo 31.(Devamı)

Toplam	46	100.0
---------------	-----------	--------------

Tablo 31’de görüldüğü gibi “Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm.” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 34.8 oranla Hiç % 4.3 oranla Az % 43.5 oranla Orta Düzeyde ve % 17.4 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 31 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 60.9 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 39.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler hakkında yeterince bilgiye yer vermediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.43$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler paylaşım oranının orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

Tablo 32. *Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Becerisini Pekiştirmek İçin Etüt. Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	23	50.0
Az	7	15.2
Orta Düzeyde	10	21.7
Yeteri Düzeyde	6	13.0
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 32’de görüldüğü gibi “Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım.”maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 50.0 oranla Hiç % 15.2 oranla Az % 21.7 oranla Orta Düzeyde ve % 13.0 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 32 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 34.7 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 65.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt.

egzersiz vb. ek uygulamalara yeterince yer vermediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.98$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalara yer verme oranının düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 33. Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Örnek Eserlerle Göçürme (Transpoze) Becerilerini Pekiştirme Durumları

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	22	47.8
Az	8	17.4
Orta Düzeyde	12	26.1
Yeteri Düzeyde	4	8.7
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 33’de görüldüğü gibi “Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 47.8 oranla Hiç % 17.4 oranla Az % 26.1 oranla Orta Düzeyde ve % 8.7 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 33 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 34.8 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 65.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme hakkında yeterince çalışma yapmadığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.96$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme ile ilgili olarak örnek eserlere yer verme oranının düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 34. Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’deki Farklı Formları Örnekler Nitelikte Eserler Dinletme Durumları

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	21	45.7
Az	5	10.9
Orta Düzeyde	8	17.4
Yeteri Düzeyde	12	26.1

Tablo 34.(Devamı)

İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 34’de görüldüğü gibi “GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 45.7 oranla Hiç % 10.9 oranla Az % 17.4 oranla Orta Düzeyde ve % 26.1 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 34 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 43.5 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 56.6 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletmediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.24$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik bölümü keman eğitimcilerinin GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletme oranının orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

Tablo 35. *Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Kazandırılacak Davranışla Bağlantılı Olarak GTM’ye İlişkin Eser Repertuarı (ders materyali) Oluşturma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	14	30.4
Az	22	47.8
Orta Düzeyde	6	13.0
Yeteri Düzeyde	4	8.7
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 35’de görüldüğü gibi “Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM’ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum.” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliğibölümü keman eğitimcileri % 30.4 oranla Hiç % 47.8 oranla Az % 13.0 oranla Orta Düzeyde ve % 8.7 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 35 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 21.7 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 78.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak

GTM'ye ilişkin yeterince eser repertuarı (ders materyali) oluşturmadıkları anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.00$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluşturma yoğunluğunun düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 36. *Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM'ye Ait Farklı Formlardaki Eserleri İcra Ettirme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	11	23.9
Az	20	43.5
Orta Düzeyde	10	21.7
Yeteri Düzeyde	5	10.9
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 36'de görüldüğü gibi "GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm.." maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 23.9 oranla Hiç % 43.5 oranla Az % 21.7 oranla Orta Düzeyde ve % 10.9 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 36 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 32.6 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 67.4 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri yeterince icra ettirmediği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.20$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettirme oranının orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

Tablo 37. *Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin Keman Eğitimi ve/veya Orkestra Eğitimi Süreçlerinde GTM Eserleriyle Toplu İcra Çalışmaları Yaptırma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	18	39.1
Az	22	47.8
Orta Düzeyde	2	4.3

Tablo 37.(Devamı)

Yeteri Düzeyde	4	8.7
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 37’de görüldüğü gibi “Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırım.” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliğibölümü keman eğitimcileri % 39.1 oranla Hiç % 47.8 oranla Az % 4.3 oranla Orta Düzeyde ve % 8.7 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 37 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 13 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 86.9 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yeterince yaptırmadığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.83$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik bölümü keman eğitimcilerinin keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmalarının yaptırılma oranının düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 38. Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçıları Hakkında Bilgi Verme Durumları

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	26	56.5
Az	8	17.4
Orta Düzeyde	10	21.7
Yeteri Düzeyde	2	4.3
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 38’de görüldüğü gibi “GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm.” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 56.5 oranla Hiç % 17.4 oranla Az % 21.7 oranla Orta Düzeyde ve % 4.3 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 38 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 26 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 73.9 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliğibölümü keman eğitimcilerinin büyük

çoğunluğunun GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında yeterince bilgiye yer vermediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.74$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi verme yoğunluğunun düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 39. *Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçılarına Ait Örnek İcralar Dinletme Durumlar*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	24	52.2
Az	8	17.4
Orta Düzeyde	9	19.6
Yeteri Düzeyde	5	10.9
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 39’de görüldüğü gibi “GTM İcrası Yapan Keman Sanatçılarına Ait Örnek İcralar Dinletirim ” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 52.2 oranla Hiç % 17.4 oranla Az % 19.6 oranla Orta Düzeyde ve % 10.9 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 39 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 30.5 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 69.6 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icraları yeterince dinlettirmedeği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.89$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletme yoğunluğunun düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 40. *Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’ye İlişkin Lisansüstü Çalışmalardan Ders Materyali Olarak Faydalanma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	27	58.7
Az	15	32.6
Orta Düzeyde	2	4.3

Tablo 40.(Devamı)

Yeteri Düzeyde	2	4.3
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 40’da görüldüğü gibi “GTM’ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım.” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 58.7 oranla Hiç % 32.6 oranla Az % 4.3 oranla Orta Düzeyde ve % 4.3 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 40 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 8.6 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 91.3 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak yeterince faydalanmadığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.54$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin GTM’ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanma yoğunluğunun düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 41. *Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’ye İlişkin Yazılan Çalgı Metotlarından. Dergilerden Makale Sempozyum ve Benzeri Çalışmalardan Faydalanma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	15	32.6
Az	15	32.6
Orta Düzeyde	13	28.3
Yeteri Düzeyde	3	6.5
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	46	100.0

Tablo 41’de görüldüğü gibi “GTM’ye İlişkin Yazılan Çalgı Metotlarından. Dergilerden Makale. Sempozyum ve Benzeri Çalışmalardan faydalanırım.” maddesine bağlı olarak eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcileri % 32.6 oranla Hiç % 32.6 oranla Az % 28.3 oranla Orta Düzeyde ve % 6.5 oranla Yeteri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 41 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 34.8 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 65.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının GTM’ye

ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale. sempozyum ve benzeri çalışmalar hakkında yeterince faydalanmadığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.09$) incelendiğinde ise eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanma yoğunluğunun orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

Güzel Sanatlar Fakültesi Lisans Düzeyi Keman Eğitiminde GTM'nin Kullanımına İlişkin Elde Edilen Bulgular

Güzel Sanatlar Fakültesi Lisans düzeyi keman eğitiminde GTM'nin kullanılma düzeyine ilişkin soru bazında elde edilen bulgular şu şekildedir:

Tablo 42. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin Makamlar Hakkında Bilgi Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	9.1
Az	2	9.1
Orta Düzeyde	3	13.6
Yeteri Düzeyde	11	50.0
İleri Düzeyde	4	18.2
Toplam	22	100.0

Tablo 42'de görüldüğü gibi "Makamlar Konusunda Bilgi Veririm." maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 9.1 oranla Hiç % 9.1 oranla Az % 13.6 oranla Orta Düzeyde. % 50.0 oranla Yeterli Düzeyde. % 18.2 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 42 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzey toplam oranının % 81.8 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 18.2 olduğu görülmektedir.

Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun makamlar hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.59$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin makamlar ile ilgili olarak yüksek düzeyin üstünde bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

Tablo 43. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin Makamsal Etütlere Yer Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	9.1
Az	3	13.6
Orta Düzeyde	3	13.6
Yeteri Düzeyde	10	45.5
İleri Düzeyde	4	18.2
Toplam	22	100.0

Tablo 43’de görüldüğü gibi “Makamsal etütlere yer veririm.” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 9.1 oranla Hiç % 13.6 oranla Az % 13.6 oranla Orta Düzeyde % 45.5 oranla Yeterli Düzeyde % 18.2 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 43 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 77.3 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 22.7 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak, Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun makamsal etütlere yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.50$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin makamsal etütlere yer verme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 44. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin Derslerinde GTM Usullerinde Yazılmış Etütlere Yer Verme Düzeyleri*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	9.1
Az	3	13.6
Orta Düzeyde	3	13.6
Yeteri Düzeyde	9	40.9
İleri Düzeyde	5	22.7
Toplam	22	100.0

Tablo 44’de görüldüğü gibi “GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm.” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 9.1 oranla Hiç % 13.6 oranla Az % 13.6 oranla Orta Düzeyde % 40.9 oranla Yeteri Düzeyde ve % 22.7 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 44 incelendiğinde olumlu yöndeki

dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 77.2 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 22.7 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM usullerinde yazılmış etütlere yeterince yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.55$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin GTM usullerinde yazılmış etütlere yüksek düzeyin üstünde yer verdiği görülmüştür.

Tablo 45. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin GTM Perde İsimlerinin Kullanımına Yer Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	6	27.3
Az	7	31.8
Orta Düzeyde	0	0
Yeteri Düzeyde	6	27.3
İleri Düzeyde	3	13.6
Toplam	22	100.0

Tablo 45’de görüldüğü gibi “GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim.” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 27.3 oranla Hiç % 31.8 oranla Az % 27.3 oranla Yeteri Düzeyde ve % 13.6 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 45 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) toplam oranının % 40.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 59.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM perde isimlerinin kullanımına yeterince yer vermediği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.68$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin GTM perde isimlerinin kullanımına orta düzeye yakın bir yer verdiği görülmüştür.

Tablo 46. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin GTM’de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrası Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	5	22.7
Az	1	4.5
Orta Düzeyde	3	13.6
Yeteri Düzeyde	10	45.5

Tablo 46.(Devamı)

İleri Düzeyde	3	13.6
Toplam	22	100.0

Tablo 46’da görüldüğü gibi “GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm.” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 22.7 oranla Hiç % 4.5 oranla Az % 13.6 oranla Orta Düzeyde % 45.5 oranla Yeterli Düzeyde % 13.6 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 46 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeterli Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 72.7 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 27.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgiye yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.23$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi ile ilgili olarak yüksek düzeyde bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

Tablo 47. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Sesler İçeren Örnek Eserler Dinletme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	9.1
Az	6	27.3
Orta Düzeyde	0	0
Yeterli Düzeyde	10	45.5
İleri Düzeyde	4	18.2
Toplam	22	100.0

Tablo 47’de görüldüğü gibi “Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim.” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 9.1 oranla Hiç % 27.3 oranla Az % 45.5 oranla Yeterli Düzeyde ve % 18.2 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 47 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeterli Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 63.7 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 36.4 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’de kullanılan mikrotonal sesler içeren örnek eserleri yeterince dinlettiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların

ortalama puanı ($\bar{x} = 3.36$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin GTM’de kullanılan Mikrotonal sesler içeren örnek eserleri dinletme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 48. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrasını Pekiştirmek İçin Etüt. Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	4	18.2
Az	3	13.6
Orta Düzeyde	0	0
Yeteri Düzeyde	11	50.0
İleri Düzeyde	4	18.2
Toplam	22	100.0

Tablo 48’de görüldüğü gibi “GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım.” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 18.2 oranla Hiç % 13.6 oranla Az % 50.0 oranla Yeterli Düzeyde % 18.2 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 48 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 68.2 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 31.8 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yeterince yaptırıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.36$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yaptırma oranının yüksek düzeyin altında olduğu görülmüştür.

Tablo 49. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Seslerin İcrasında Yaşanan Entonasyon Sorunlarına Yönelik Önlemler Alma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	4	18.2
Az	1	4.5
Orta Düzeyde	0	0
Yeteri Düzeyde	12	54.5
İleri Düzeyde	5	22.7

Tablo 50.(Devamı)

Toplam	22	100.0
---------------	-----------	--------------

Tablo 49’da görüldüğü gibi “Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım.” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri. % 18.2 oranla Hiç. % 4.5 oranla Az. % 54.5 oranla Yeterli Düzeyde. % 22.7 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 49 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeterli Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 77.2 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 22.7 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik yeterince önlemler aldığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.59$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alma oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 50. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Kavramı Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	4	18.2
Az	0	0
Orta Düzeyde	4	18.2
Yeterli Düzeyde	11	50.0
İleri Düzeyde	3	13.6
Toplam	22	100.0

Tablo 50’da görüldüğü gibi “Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 18.2 oranla Hiç % 18.2 oranla Orta Düzeyde % 50.0 oranla Yeterli Düzeyde % 13.0 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 50 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeterli Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 81.8 ve olumsuz yöndeki (Hiçve Az) dağılımların toplam oranının % 18.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.41$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin

Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgileri paylaşım oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 51. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Becerisini Pekiştirmek için Etüt. Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	4	18.2
Az	1	4.5
Orta Düzeyde	2	9.1
Yeteri Düzeyde	11	50.0
İleri Düzeyde	4	18.2
Toplam	22	100.0

Tablo 51’de görüldüğü gibi “Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 18.2 oranla Hiç % 4.5 oranla Az % 9.1 oranla Orta Düzeyde. % 50.0 Yeterli Düzeyde % 18.2 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 51 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 77.3 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımların toplam oranının % 22.7 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalara yeterince yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.45$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalara yer verme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 52. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin Örnek Eserlerle Göçürme (Transpoze) Becerilerini Pekiştirme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	5	22.7
Az	3	13.6
Orta Düzeyde	0	0
Yeteri Düzeyde	11	50.0
İleri Düzeyde	3	13.6
Toplam	22	100.0

Tablo 52’de görüldüğü gibi “Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm.” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 22.7 oranla Hiç % 13.6 oranla Az % 50.0 oranla Yeterli Düzeyde % 13.6 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 52 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzey dağılımların % 63.6 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 36.3 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme hakkında yeterince çalışma yaptığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.18$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme ile ilgili olarak örnek eserlere yer verme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 53. *Güzel SanatlarF Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin GTM’deki Farklı Formları Örnekler Nitelikte Eserler Dinletme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	9.1
Az	2	9.1
Orta Düzeyde	3	13.6
Yeteri Düzeyde	15	68.2
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	22	100.0

Tablo 53’de görüldüğü gibi “GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 9.1 oranla Hiç % 9.1 oranla Az % 13.6 oranla Orta Düzeyde % 68.2 oranla Yeterli Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 53 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 81.8 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 18.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinlettiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.41$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 54. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin Kazandırılacak Davranışla Bağlantılı Olarak GTM'ye İlişkin Eser Repertuarı (ders materyali) Oluşturma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	9.1
Az	3	13.6
Orta Düzeyde	2	9.1
Yeteri Düzeyde	12	54.5
İleri Düzeyde	3	13.6
Toplam	22	100.0

Tablo 54’de görüldüğü gibi “Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM’ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum.” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 9.1 oranla Hiç % 13.6 oranla Az % 9.1 oranla Orta Düzeyde. % 54.5 oranla Yeterli Düzeyde ve % 13.6 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 54 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 77.2 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 22.7 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM’ye ilişkin yeterince eser repertuarı (ders materyali) oluşturdukları anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.50$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM’ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluşturma yoğunluğunun yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 55. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin GTM'ye Ait Farklı Formlardaki Eserleri İcra Ettirme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	9.1
Az	0	0
Orta Düzeyde	4	18.2
Yeteri Düzeyde	13	59.1
İleri Düzeyde	3	13.6
Toplam	22	100.0

Tablo 55’de görüldüğü gibi “GTM’ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm.” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 9.1 oranla Hiç % 18.2 oranla Orta Düzeyde % 59.1 oranla Yeterli Düzeyde % 13.6 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 55 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeterli Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 90.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 9.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’ye ait farklı formlardaki eserleri yeterince icra ettirdiği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.68$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin GTM’ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettirme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 56. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin Keman Eğitimi ve/veya Orkestra Eğitimi Süreçlerinde GTM Eserleriyle Toplu İcra Çalışmaları Yaptırma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	5	22.7
Az	0	0
Orta Düzeyde	7	31.8
Yeterli Düzeyde	6	27.3
İleri Düzeyde	4	18.2
Toplam	22	100.0

Tablo 56’da görüldüğü gibi “Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırırım.” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 22.7 oranla Hiç % 31.8 oranla Orta Düzeyde % 27.3 oranla Yeterli Düzeyde ve % 18.2 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 56 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeterli Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 77.3 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 22.7 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yeterince yaptırdığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.18$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmalarının yaptırılma oranının yüksek düzeyin altında olduğu görülmüştür.

Tablo 57. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçıları Hakkında Bilgi Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	9.1
Az	0	0
Orta Düzeyde	5	22.7
Yeteri Düzeyde	15	68.2
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	22	100.0

Tablo 57’de görüldüğü gibi “GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm.” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 9.1 oranla Hiç % 22.7 oranla Orta Düzeyde % 68.2 oranla Yeterli Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 57 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 90.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 9.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.50$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi verme yoğunluğunun yüksek düzey olduğu görülmüştür.

Tablo 58. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçılarına ait Örnek İcralar Dinletme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	9.1
Az	3	13.6
Orta Düzeyde	4	18.2
Yeteri Düzeyde	13	59.1
İleri Düzeyde	0	0
Toplam	22	100.0

Tablo 58’de görüldüğü gibi “GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim.” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 9.1 oranla Hiç % 13.6 oranla Az % 18.2 oranla Orta Düzeyde % 59.1 oranla Yeterli Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 58 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri

Düzye ve Yeteri Düzye) dağılımların % 77.3 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 22.7 olduğu görülmektedir. Buna bağı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM icrası yapan keman sanatçılara ait örnek icraları yeterince dinlettirdiği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.27$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin GTM icrası yapan keman sanatçılara ait örnek icraları dinletme yoğunluğunun yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 59. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin GTM'ye İlişkin Lisansüstü Çalışmalardan Ders Materyali Olarak Faydalanma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	9.1
Az	5	22.7
Orta Düzeyde	3	13.6
Yeteri Düzeyde	9	40.9
İleri Düzeyde	3	13.6
Toplam	22	100.0

Tablo 59'da görüldüğü gibi "GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım." maddesine bağı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 9.1 oranla Hiç % 22.7 oranla Az % 13.6 oranla Orta Düzeyde % 40.9 oranla Yeterli Düzeyde ve % 13.6 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 59 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzey dağılımların % 68.1 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 31.8 olduğu görülmektedir. Buna bağı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak yeterince faydalandığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.27$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanma yoğunluğunun yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 60. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri Keman Eğitimcilerinin GTM'ye İlişkin Yazılan Çalgı Metotlarından Dergilerden Makale, Sempozyum ve Benzeri Çalışmalardan Faydalanma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	2	9.1
Az	2	9.1

Tablo 60.(Devamı)

Orta Düzeyde	2	9.1
Yeteri Düzeyde	10	45.5
İleri Düzeyde	6	27.3
Toplam	22	100.0

Tablo 60’da görüldüğü gibi “GTM’ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanırım.” maddesine bağlı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcileri % 9.1 oranla Hiç % 9.1 oranla Az % 9.1 oranla Orta Düzeyde % 45.5 oranla Yeterli Düzeyde ve % 27.3 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 60 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 81.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımların toplam oranının % 18.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının GTM’ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale. sempozyum ve benzeri çalışmalardan yeterince faydalandığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.73$) incelendiğinde ise Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin GTM’ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale. sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanma yoğunluğunun yüksek düzeyin üstünde olduğu söylenebilir.

Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Bireysel Çalgı Keman Eğitiminde GTM’nin Kullanımına İlişkin Elde Edilen Bulgular

Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi bireysel çalgı keman eğitiminde GTM’nin kullanılma düzeyine ilişkin soru bazında elde edilen bulgular şu şekildedir:

Tablo 61. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Makamlar Hakkında Bilgi Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	4	5.2
Az	20	26.0
Orta Düzeyde	29	37.7
Yeteri Düzeyde	18	23.4
İleri Düzeyde	6	7.8
Toplam	77	100.0

Tablo 61’de görüldüğü gibi “Makamlar Konusunda Bilgi Veririm.” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcileri % 5.2 oranla Hiç % 26.0 oranla Az % 37.7 oranla Orta Düzeyde % 23.4 oranla Yeterli Düzeyde % 7.8 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 61 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeterli Düzeyde) ve Orta Düzey toplam oranının % 68.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 31.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun makamlar hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.03$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin makamlar ile ilgili olarak yüksek düzeyde bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

Tablo 62. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Makamsal Etütlere Yer Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	6	7.8
Az	22	28.6
Orta Düzeyde	27	35.1
Yeterli Düzeyde	19	24.7
İleri Düzeyde	3	3.9
Toplam	77	100.0

Tablo 62’de görüldüğü gibi “Makamsal etütlere yer veririm.” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcileri % 7.8 oranla Hiç % 28.6 oranla Az % 35.1 oranla Orta Düzeyde % 24.7 oranla Yeterli Düzeyde % 3.9 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 62 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeterli Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 63.7 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 36.4 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun makamsal etütlere hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.88$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin makamsal etütlere yer verme yoğunluğunun orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

Tablo 63. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM Usullerinde Yazılmış Etütlere Yer Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	12	15.6
Az	23	29.9
Orta Düzeyde	24	31.2
Yeteri Düzeyde	16	20.8
İleri Düzeyde	2	2.6
Toplam	77	100.0

Tablo 63’de görüldüğü gibi “GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm.” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcileri % 15.6 oranla Hiç % 29.9 oranla Az % 31.2 oranla Orta Düzeyde % 20.8 oranla Yeteri Düzeyde ve % 2.6 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 63 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 54.6 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 45.5 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM usullerinde yazılmış etütlere yeterince yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.65$) incelendiğinde ise keman eğitimcilerinin GTM usullerinde yazılmış etütlere yer verme oranının orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

Tablo 64. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM Perde İsimlerinin Kullanımına Yer Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	20	26.0
Az	21	27.3
Orta Düzeyde	23	29.9
Yeteri Düzeyde	9	11.7
İleri Düzeyde	4	5.2
Toplam	77	100.0

Tablo 64’de görüldüğü gibi “GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim.” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman öğretmenleri % 26.0 oranla Hiç % 27.3 oranla Az % 29.9 oranla Orta Düzeyde % 11.7 oranla Yeteri Düzeyde ve % 5.2 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 64 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının %

46.8 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 53.3 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun derslerinde GTM perde isimlerinin kullanımına yeterince yer vermediği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.43$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin GTM perde isimlerinin kullanım yoğunluğunun orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

Tablo 65. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrası Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	19	24.7
Az	23	29.9
Orta Düzeyde	15	19.5
Yeteri Düzeyde	19	24.7
İleri Düzeyde	1	1.3
Toplam	77	100.0

Tablo 65’de görüldüğü gibi “GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm.” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcileri % 24.7 oranla Hiç % 29.9 oranla Az % 19.5 oranla Orta Düzeyde % 24.7 oranla Yeterli Düzeyde % 1.3 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 65 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 45.5 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 54.6 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi hakkında yeterince bilgiye yer vermediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.48$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi ile ilgili olarak orta düzeyin altında bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

Tablo 66. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Sesler İçeren Örnek Eserler Dinletme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	21	27.3
Az	19	24.7

Tablo 8.(Devamı)

Orta Düzeyde	18	23.4
Yeteri Düzeyde	17	22.1
İleri Düzeyde	2	2.6
Toplam	77	100.0

Tablo 66’da görüldüğü gibi “Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim.” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcileri % 27.3 oranla Hiç % 24.7 oranla Az % 23.4 oranla Orta Düzeyde % 22.1 oranla Yeteri Düzeyde ve % 2.6 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 66 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 48.1 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 52 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel SanatlarLisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi GTM’de kullanılan mikrotonal sesler içeren örnek eserleri yeterince dinletmediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.48$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel SanatlarLisesi keman eğitimcilerinin GTM’de kullanılan Mikrotonal sesler içeren örnek eserleri dinletme oranının orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

Tablo 67. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM’de Kullanılan Mikrotonal Seslerin İcrasını Pekiştirmek İçin Etüt. Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	22	28.6
Az	22	28.6
Orta Düzeyde	15	19.5
Yeteri Düzeyde	16	20.8
İleri Düzeyde	2	2.6
Toplam	77	100.0

Tablo 67’de görüldüğü gibi “GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım.” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel SanatlarLisesi keman eğitimcileri % 28.6 oranla Hiç % 28.6 oranla Az % 19.5 oranla Orta Düzeyde ve oranla % 20.8 oranla Yeterli Düzeyde % 2.6 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 67 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 42.9 ve olumsuz yöndeki

(Hiç) dağılımı toplam oranının % 57.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yeterince yaptırılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.40$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yaptırma oranının orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

Tablo 68. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi *Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Mikrotonal Seslerin İcrasında Yaşanan Entonasyon Sorunlarına Yönelik Önlemler Alma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	18	23.4
Az	16	20.8
Orta Düzeyde	14	18.2
Yeteri Düzeyde	24	31.2
İleri Düzeyde	5	6.5
Toplam	77	100.0

Tablo 68’de görüldüğü gibi “Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım.” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel SanatlarLisesi keman eğitimcileri % 23.4 oranla Hiç % 20.8 oranla Az % 18.2 oranla Orta Düzeyde % 31.2 oranla Yeterli Düzeyde %6.5 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 68 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 55.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 44.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler hakkında yeterince önlemler aldığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.77$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel SanatlarLisesi keman eğitimcilerinin Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alma oranının orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

Tablo 69. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Kavramı Hakkında Teorik Bilgi Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	7	9.1
Az	15	19.5
Orta Düzeyde	24	31.2
Yeteri Düzeyde	21	27.3
İleri Düzeyde	10	13.0
Toplam	77	100.0

Tablo 69’da görüldüğü gibi “Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcileri % 9.1 oranla Hiç % 19.5 oranla Az % 31.2 oranla Orta Düzeyde % 27.3 oranla Yeterli Düzeyde % 13.0 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 69 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 71.5 ve olumsuz yöndeki (Hiçve Az) dağılımların toplam oranının % 28.6 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.16$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler paylaşım oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 70. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) Becerisini Pekiştirmek için Etüt. Egzersiz vb. Ek Uygulamalar Yaptırma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	13	16.9
Az	27	35.1
Orta Düzeyde	13	16.9
Yeteri Düzeyde	16	20.8
İleri Düzeyde	8	10.3
Toplam	77	100.0

Tablo 70’da görüldüğü gibi “Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel SanatlarLisesi keman eğitimcileri % 16.9 oranla Hiç % 35.1 oranla Az % 16.9 oranla Orta

Düzeyde % 20.8 Yeterli Düzeyde % 10.3 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 70 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 48 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımların toplam oranının % 52 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalara yeterince yer vermediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.73$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel Sanatlar Lisesikeman eğitimcilerinin Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalara yer verme oranının orta düzeye yakın olduğu görülmüştür.

Tablo 71. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Örnek Eserlerle Göçürme (Transpoze) Becerilerini Pekiştirme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	12	15.6
Az	23	29.9
Orta Düzeyde	22	28.6
Yeteri Düzeyde	13	16.9
İleri Düzeyde	7	9.1
Toplam	77	100.0

Tablo 71’de görüldüğü gibi “Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm.” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcileri % 15.6 oranla Hiç % 29.9 oranla Az % 28.6 oranla Orta Düzeyde % 16.9 oranla Yeterli Düzeyde % 9.1 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 71 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzey dağılımların % 54.6 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 45.4 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme hakkında yeterince çalışma yaptığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.74$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel Sanatlar Lisesikeman eğitimcilerinin göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme ile ilgili olarak örnek eserlere yer verme oranının orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

Tablo 72. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM'deki Farklı Formları Örnekler Nitelikte Eserler Dinletme Durumları

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	18	23.4
Az	12	15.6
Orta Düzeyde	24	31.2
Yeteri Düzeyde	18	23.4
İleri Düzeyde	5	6.5
Toplam	77	100.0

Tablo 72’de görüldüğü gibi “GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel Sanatlar Lisesikeman eğitimcileri % 23.4 oranla Hiç % 15.6 oranla Az % 31.2 oranla Orta Düzeyde % 23.4 oranla Yeterli Düzeyde % 6.5 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 72 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 61.1 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 38.9 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinlettiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.74$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel Sanatlar Lisesikeman eğitimcilerinin GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletme oranının orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

Tablo 73. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Kazandırılacak Davranışla Bağlantılı Olarak GTM’ye İlişkin Eser Repertuarı (Ders Materyali) Oluşturma Durumları

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	11	14.3
Az	19	24.7
Orta Düzeyde	28	36.4
Yeteri Düzeyde	16	20.8
İleri Düzeyde	3	3.9
Toplam	77	100.0

Tablo 73’de görüldüğü gibi “Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM’ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum.” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcileri % 14.3 oranla Hiç % 24.7 oranla Az % 36.4 oranla Orta

Düzeyde % 20.8 oranla Yeterli Düzeyde ve % 3.9 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 73 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 61.1 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 38.9 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin yeterince eser repertuarı (ders materyali) oluşturdukları anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.75$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluşturma yoğunluğunun orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

Tablo 74. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM'ye Ait Farklı Formlardaki Eserleri İcra Ettirme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	13	16.9
Az	22	28.6
Orta Düzeyde	21	27.3
Yeteri Düzeyde	18	23.4
İleri Düzeyde	3	3.9
Toplam	77	100.0

Tablo 74'de görüldüğü gibi "GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm." maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcileri % 16.9 oranla Hiç % 28.6 oranla Az % 27.3 oranla Orta Düzeyde % 23.4 oranla Yeterli Düzeyde % 3.9 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 74 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 54.6 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 45.5 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri yeterince icra ettirdiği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.69$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettirme oranının orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

Tablo 75. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin Keman Eğitimi ve/veya Orkestra Eğitimi Süreçlerinde GTM Eserleriyle Toplu İcra Çalışmaları Yaptırma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	17	22.1
Az	20	26.0
Orta Düzeyde	17	22.1
Yeteri Düzeyde	19	24.7
İleri Düzeyde	4	5.2
Toplam	77	100.0

Tablo 75’de görüldüğü gibi “Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırım.” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcileri % 22.1 oranla Hiç % 26.0 oranla Az % 22.1 oranla Orta Düzeyde % 24.7 oranla Yeterli Düzeyde ve % 5.2 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 75 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 52 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 48.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yeterince yaptırdığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.65$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmalarının yaptırılma oranının orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

Tablo 76. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçıları Hakkında Bilgi Verme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	10	13.0
Az	17	22.1
Orta Düzeyde	22	28.6
Yeteri Düzeyde	19	24.7
İleri Düzeyde	9	11.7
Toplam	77	100.0

Tablo 76’de görüldüğü gibi “GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm.” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcileri % 13.0

oranla Hiç % 22.1 oranla Az % 28.6 oranla Orta Düzeyde % 24.7 oranla Yeterli Düzeyde ve % 11.7 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 76 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeterli Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 65 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 35 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.00$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi verme yoğunluğunun yüksek düzey olduğu görülmüştür..

Tablo 77. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM İcrası Yapan Keman Sanatçılarına ait Örnek İcralar Dinletme Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	13	16.9
Az	11	14.3
Orta Düzeyde	28	36.4
Yeterli Düzeyde	18	23.4
İleri Düzeyde	7	9.1
Toplam	77	100.0

Tablo 77’de görüldüğü gibi “GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim.” maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcileri % 16.9 oranla Hiç % 14.3 oranla Az % 36.4 oranla Orta Düzeyde % 23.4 oranla Yeterli Düzeyde ve % 9.1 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 77 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeterli Düzeyde) dağılımların % 68.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 31.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icraları yeterince dinlettirdiği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.94$) incelendiğinde ise Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletme yoğunluğunun orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

Tablo 78. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM'ye İlişkin Lisansüstü Çalışmalardan Ders Materyali Olarak Faydalanma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	28	36.4
Az	26	33.8
Orta Düzeyde	14	18.2
Yeteri Düzeyde	7	9.1
İleri Düzeyde	2	2.6
Toplam	77	100.0

Tablo 78'de görüldüğü gibi "GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım." maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel SanatlarLisesikeman eğitimcileri % 36.4 oranla Hiç % 33.8 oranla Az % 18.2 oranla Orta Düzeyde % 9.1 oranla Yeterli Düzeyde ve % 2.6 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 78 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzey dağılımların % 29.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 70.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak yeterince faydalanmadığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.08$) incelendiğinde ise keman eğitimcilerinin GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanma yoğunluğunun orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

Tablo 79. *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Keman Eğitimcilerinin GTM'ye İlişkin Yazılan Çalgı Metotlarından Dergilerden Makale, Sempozyum ve Benzeri Çalışmalardan Faydalanma Durumları*

Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiç	15	19.5
Az	28	36.4
Orta Düzeyde	20	26.0
Yeteri Düzeyde	11	14.3
İleri Düzeyde	3	3.9
Toplam	77	100.0

Tablo 79'da görüldüğü gibi "GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanırım." maddesine bağlı olarak Anadolu Güzel SanatlarLisesikeman eğitimcileri % 19.5 oranla Hiç % 36.4 oranla Az % 26.0 oranla

Orta Düzeyde % 14.3 oranla Yeterli Düzeyde ve % 3.9 oranla İleri Düzeyde şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 79 incelendiğinde olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeterli Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 44.2 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımların toplam oranının % 55.8 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalar hakkında yeterince faydalanılmadığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.47$) incelendiğinde ise keman eğitimcilerinin GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanma yoğunluğunun orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarından Elde Edilen Verilerin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

EK-1 incelendiğinde, farklı kurumlardan öğretmenlerin keman eğitiminde GTM'ye ilişkin öğelerin kullanımına yönelik puanları arasındaki farkı belirlemek için anket maddeleri bazında yapılan Kruskal-Wallis testi sonucunda öğretmenlerin puan ortalamaları arasında anket maddelerinin tamamında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p_{\text{Anket Maddeleri}} < 0,05$). Bunun anlamı keman öğretmenlerinin derslerinde GTM'ye ilişkin öğeleri kullanma durumları bağlı buldukları kuruma ve kurumun genel ders yapısına (Türk müziği ya da Batı Müziği ağırlıklı derslere sahip olma) göre farklılık göstermektedir. Bu farklılığın hangi kurumlardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Dunnett's T3 çoklu karşılaştırma testi sonucunda farklılık gösteren maddeler EK-1'de gösterilmiştir.

EK-2 incelendiğinde, yapılan Dunnett's T3 çoklu karşılaştırma testi sonucunda anket maddelerinin tamamında farklılık bulunmuş ve farklılığın Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü'nden kaynaklandığı tespit edilmiştir. Özellikle "GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim", "GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm", "Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim", "GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım", "Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım", "Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım", "Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm", "Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum", "Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırırım", "GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm", "GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait

örnek icralar dinletirim” ve “GTM’ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım” maddelerinde Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü puanları ortalamasının çok altında kalmıştır. Bu bulgu Eğitim Fakültesi Müzik Bölümlerinin Batı Müziği ağırlıklı eğitim vermesi ve GTM’ye yönelik derslerin az bulunışundan dolayı, burada görev yapan öğretmenlerin GTM konusunda yeterli bilgiye sahip olmamaları ve bölümlerde keman eğitiminde de GTM ile ilgili konulara yeterince yer verilmeyişini ortaya koyar niteliktedir.

Tablo 80. Okul Türüne Göre Keman Eğitiminde GTM’ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Durumu Ortalama Puan Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

GTM Öğeleri Kullanımı	Grup	N	Sıra Ort.	χ^2	Sd	p
Anket Ortalama Puan	Konservatuar	26	88.50	24.365	3	.000*
	Eğitim Müzik	46	59.98			
	GSF Müzik	22	120.80			
	AGSL	77	90.76			
	Toplam	171				

Tablo 80 incelendiğinde farklı kurumlardan eğitimcilerin keman eğitiminde GTM’ye ilişkin öğelerin kullanımına yönelik puanları arasındaki farkı belirlemek için anket maddeleri genel ortalama puanları bazında yapılan Kruskal-Wallis testi sonucunda eğitimcilerin puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p_{\text{Anket Ort}} = 0.000 < 0.05$). Bunun anlamı keman eğitimcilerinin derslerinde GTM’ye ilişkin öğeleri kullanma durumları bağlı buldukları kuruma ve kurumun genel ders yapısına (Türk müziği ya da Batı Müziği ağırlıklı derslere sahip olma) göre farklılık göstermektedir. Bu farklılığın hangi kurumlardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Dunnett’s T3 çoklu karşılaştırma testi sonucunda farklılık gösteren kurumlar Tablo 80’de gösterilmiştir.

Tablo 81. Okul Türüne Göre Keman Eğitiminde GTM’ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Durumu Ortalama Puan Farklılıklarına Yönelik Dunnett’s T3 Çoklu Karşılaştırma Testi Sonuçları

GTM Öğeleri Kullanımı	Kurum (a)	$\bar{x}$	Kurum (b)	$\bar{x}$	Ortalama Farkı (a-b)	ss	P
Anket Ortalama Puan	Konservatuar	2.8219	Eğitim Müzik	1.9840	.83788	.33280	.095
			GSF Müzik	3.3923	-.57048	.39226	.616
			AGSL	2.6869	.13492	.33106	.999
	Eğitim Müzik	1.9840	Konservatuar	2.8219	-.83788	.33280	.095
			GSF Müzik	3.3923	-1.40836*	.26153	.000*
			AGSL	2.6869	-.70296*	.15533	.000*
	GSF Müzik	3.3923	Konservatuar	2.8219	.57048	.39226	.616
			Eğitim Müzik	1.9840	1.40836*	.26153	.000*
			AGSL	2.6869	.70540	.25932	.061

Tablo 81.(Devamı)

		Konservatuar	2.8219	-.13492	.33106	.999
AGSL	2.6869	Eğitim Müzik	1.9840	.70296*	.15533	.000*
		GSF Müzik	3.3923	-.70540	.25932	.061

Tablo 81’de, GTM’ye ilişkin öğelerin kullanılma düzeylerine yönelik ortalama puanlar incelendiğinde, AGSL Müzik Bölümü’nün GTM Ortalama puanının 2.6869 olduğu; Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü’nün GTM Ortalama puanının 1.9840 olduğu; GSF Müzik Bölümü’nün GTM Ortalama puanının 3.3923 olduğu ve Konservatuar Müzik Bölümü’nün GTM Ortalama puanının 2.8219 olduğu görülmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda, en yüksek ortalamanın GSF Müzik Bölümü’nde olduğu ($\bar{x}_{GSF} = 3.3923$); hem GSF Müzik Bölümü, hem de AGSL Müzik Bölümü ve Konservatuar Müzik Bölümü’nün ortalama puanlarının ($\bar{x}_{AGSL} = 2.6869$, $\bar{x}_{KNSRV} = 2.8219$) ortalama düzeyin üstünde olduğu; Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü’nün ortalama puanının ise ($\bar{x}_{EĞT} = 1.9840$) ortalamanın çok altında olduğu ve farklılığın Eğitim Fakültesi’nden kaynaklandığı söylenebilir. Yani keman eğitiminde GTM’ye ilişkin öğeler GSF başta olmak üzere Konservatuar ve AGSL Müzik Bölümlerinde yeteri derecede kullanılırken, Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü’nde ise çok az kullanılmaktadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sonuç ve Öneriler

Konservatuvar Lisans Düzeyi Keman Eğitiminde GTM'nin Kullanımına İlişkin Ulaşılan Sonuçlar

Araştırmada uygulanan anketin sorularına verilen cevaplardan yola çıkılarak; Konservatuvar keman eğitimcilerinin derslerinde,

- Makamlar ile ilgili olarak orta düzeyin üstünde bir bilgi paylaşımı sağladıkları,
- Makamsal etütlere yer verme oranının orta düzeyin üstünde olduğu,
- GTM usullerinde yazılmış etütlere orta düzeyin üstünde yer verdiği,
- GTM perde isimlerinin kullanımına orta düzeyin üstünde yer verdiği,
- GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi ile ilgili olarak orta düzeyin üstünde bir bilgi paylaşımı sağladıkları,
- GTM'de kullanılan Mikrotonal sesler içeren örnek eserleri dinletme oranının yüksek düzeyde olduğu,
- GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yaptırma oranının orta düzeyin üstünde olduğu,
- Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alma oranının orta düzeyin üstünde olduğu,
- Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler paylaşım oranının yüksek düzeyde olduğu,
- Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalara yer verme oranının yüksek düzeyde olduğu,
- Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme ile ilgili olarak örnek eserlere yer verme oranının yüksek düzeyde olduğu,
- GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletme oranının orta düzeyin üstünde olduğu,

- Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluşturma yoğunluğunun orta düzeyin üstünde olduğu,
- GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettirme oranının orta düzeyin üstünde olduğu,
- Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmalarının yaptırılma oranının orta düzeyin altında olduğu,
- GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi verme yoğunluğunun orta düzeyin üstünde olduğu,
- GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icraları dinletme yoğunluğunun yüksek düzeyde olduğu,
- GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanma yoğunluğunun orta düzeyin altında olduğu,
- GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanma yoğunluğunun orta düzeyin üstünde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümü Keman Eğitiminde GTM'nin Kullanımına İlişkin Ulaşılan Sonuçlar

Anket verilerinden yola çıkılarak; Eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin derslerinde;

- Makamlar ile ilgili olarak orta düzeyin altında bir bilgi paylaşımı sağladıkları,
- Makamsal etütler ile ilgili olarak orta düzeyin üstünde bir bilgi paylaşımı sağladıkları,
- GTM usullerinde yazılmış etütlere orta düzeyin altında yer verdiği,
- GTM perde isimlerinin kullanımına düşük düzeyde yer verdiği,
- GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi ile ilgili olarak düşük düzeyde bir bilgi paylaşımı sağladıkları,
- GTM'de kullanılan Mikrotonal sesler içeren örnek eserleri dinletme oranının düşük düzeyde olduğu,
- GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamaları yaptırma oranının düşük düzeyde olduğu,

- Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alma oranının düşük düzeyde olduğu,
- Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler paylaşım oranının orta düzeyin altında olduğu,
- Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalara yer verme oranının düşük düzeyde olduğu,
- Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme ile ilgili olarak örnek eserlere yer verme oranının düşük düzeyde olduğu,
- GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletme oranının orta düzeyin altında olduğu,
- Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluşturma yoğunluğunun düşük düzeyde olduğu,
- GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettirme oranının orta düzeyin altında olduğu,
- Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmalarının yaptırılma oranının düşük düzeyde olduğu,
- GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi verme yoğunluğunun düşük düzeyde olduğu,
- GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletme yoğunluğunun düşük düzeyde olduğu,
- GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanma yoğunluğunun düşük düzeyde olduğu,
- GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanma yoğunluğunun orta düzeyin altında olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümü Keman Eğitiminde GTM'nin Kullanımına İlişkin Ulaşılan Sonuçlar

Anket verilerinden yola çıkılarak; Güzel sanatlar fakülteleri lisans düzeyi müzik bölümü keman öğretmenlerinin derslerinde;

- Makamlar ile ilgili olarak yüksek düzeyin üstünde bir bilgi paylaşımı sağladıkları,

- Makamsal etütlere yer verme oranının yüksek düzeyde olduğu,
- GTM usullerinde yazılmış etütlere yüksek düzeyin üstünde yer verdiği,
- GTM perde isimlerinin kullanımına orta düzeye yakın bir yer verdiği,
- GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi ile ilgili olarak yüksek düzeyde bir bilgi paylaşımı sağladıkları,
- GTM’de kullanılan Mikrotonal sesler içeren örnek eserleri dinletme oranının yüksek düzeyde olduğu,
- GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yaptırma oranının yüksek düzeyin altında olduğu,
- Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alma oranının yüksek düzeyde olduğu,
- Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgileri paylaşım oranının yüksek düzeyde olduğu,
- Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalara yer verme oranının yüksek düzeyde olduğu,
- Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme ile ilgili olarak örnek eserlere yer verme oranının yüksek düzeyde olduğu,
- GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletme oranının yüksek düzeyde olduğu,
- Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM’ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluşturma yoğunluğunun yüksek düzeyde olduğu,
- GTM’ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettirme oranının yüksek düzeyde olduğu,
- keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmalarının yapılma oranının yüksek düzeyin altında olduğu,
- GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi verme yoğunluğunun yüksek düzeyde olduğu,
- GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icraları dinletme yoğunluğunun yüksek düzeyde olduğu,
- GTM’ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanma yoğunluğunun yüksek düzeyde olduğu,

- GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden, makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanma yoğunluğunun yüksek düzeyin üstünde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Bireysel Çalgı Keman Eğitiminde GTM'nin Kullanımına İlişkin Ulaşılan Sonuçlar

Yine aynı anket verilerinden yola çıkılarak; Anadolu Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü keman öğretmenlerinin derslerinde;

- Makamlar ile ilgili olarak yüksek düzeyde bir bilgi paylaşımı sağladıkları,
- Makamsal etütlere yer verme yoğunluğunun orta düzeyin üstünde olduğu,
- GTM usullerinde yazılmış etütlere yer verme oranının orta düzeyin üstünde olduğu,
- GTM perde isimlerinin kullanım yoğunluğunun orta düzeyin üstünde olduğu,
- GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi ile ilgili olarak orta düzeyin altında bir bilgi paylaşımı sağladıkları,
- GTM'de kullanılan Mikrotonal sesler içeren örnek eserleri dinletme oranının orta düzeyin altında olduğu,
- GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamaları yaptırma oranının orta düzeyin altında olduğu,
- Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alma oranının orta düzeyin üstünde olduğu,
- Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler paylaşım oranının yüksek düzeyde olduğu,
- Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalara yer verme oranının orta düzeye yakın olduğu,
- Göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme ile ilgili olarak örnek eserlere yer verme oranının orta düzeyin üstünde olduğu,
- GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletme oranının orta düzeyin üstünde olduğu,
- GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluşturma yoğunluğunun orta düzeyin üstünde olduğu,

- GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettirme oranının orta düzeyin üstünde olduğu,
- Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmalarının yaptırılma oranının orta düzeyin üstünde olduğu,
- GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi verme yoğunluğunun yüksek düzey olduğu,
- GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletme yoğunluğunun orta düzeyin üstünde olduğu,
- GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanma yoğunluğunun orta düzeyin altında olduğu,
- GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanma yoğunluğunun orta düzeyin altında olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarından Elde Edilen Verilerin Karşılaştırılmasına İlişkin Ulaşılan Sonuçlar

Mesleki müzik eğitimi kurumları içerisinde GTM'ye ait öğelerin kullanım durumuna ilişkin yapılan karşılaştırmada;

- Keman öğretmenlerinin derslerinde GTM'ye ilişkin öğeleri kullanma durumları bağlı buldukları kuruma ve kurumun genel ders yapısına (Türk müziği ya da Batı Müziği ağırlıklı derslere sahip olma) göre farklılık gösterdiği,
- Bu okul türleri içerisinde genel anlamda eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümlerinde GTM'ye ilişkin öğelerin kullanılma oranının diğer okul türlerine göre daha düşük olduğu
- Bu okul türleri GTM öğelerini kullanım durumlarına göre sıralamaya tâbi tutulduğunda sıralamanın kullanım sıklığı ve çeşitliliğine göre güzel sanatlar fakülteleri, anadolu güzel sanatlar liseleri, konservatuvarlar ve eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümleri şeklinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler

- Mesleki müzik eğitimi kurumlarındaki keman eğitim sürecinde genel anlamda GTM'ye ilişkin öğeler orta düzeyde kullanılmasına rağmen okul türleri göz önüne alındığında bu kullanım düzeyinin farklılaştığı görüldüğünden, okul türünün yetiştirmek istediği icracı profiline göre program bazında ekleme, çıkarma ve düzenlemelerin yapılmasının faydalı olabileceği,
- Misyon olarak müzik öğretmeni yetiştirmeyi hedeflemiş olan eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği bölümlerinde keman eğitim sürecinde GTM'ye ilişkin öğelerin kullanım düzeyinin düşük olması nedeniyle bu okullara ait keman eğitimi müfredatında bu durumu ortaya çıkaran nedenlerin tespit edilmesine yönelik daha detaylı araştırmaların yapılmasının,
- Geleneksel müzik bağlamında keman icracılığının hangi okul türünde, hangi seviyede ve hangi şekilde verilmesinin uygun olacağına dair daha detaylı araştırmalar yapılması ve bu okullardaki keman eğitimi müfredatının tercih ve ihtiyaç yönünde geliştirilmesi,
- İleri düzey GTM keman icracılığı bağlamında gerekli olabilecek ön şartların ve gereksinimlerin neler olduğuna dair daha geniş araştırmaların yapılmasının,
- Lisansüstü düzeyde yapılan bu yönlü araştırmaların fazlalaştırılarak, uluslararası düzeye taşınabilecek bir GTM keman icracılığı için gerekli çalışmaların neler olduğuna dair veri setlerinin oluşturulmasının,
- Keman çalgısı ile ilgili yapılan bu çalışmanın benzer şekilde diğer yaylı çalgılar için de yapılarak, yaylı çalgılar bağlamında mevcut durumun ne olduğunun belirlenmesinin,
- Bu ve benzeri araştırma verilerine dayanarak, Türk müziğini geliştirme ve uluslararası boyuta taşıma amaçlı olarak farklı türde çalışmalar yapılmasının faydalı olabileceği düşünülmüştür.

KAYNAKÇA

- Açın, C. (1994). *Enstrüman bilimi (organoloji)*. İstanbul: Yenidoğan Basımevi.
- Akkaş, S. (2015). *Türkiye' de cumhuriyet dönemi kültür ve müzik politikaları (1923-2000)*. Ankara: Sonçağ Yayınları.
- Akın, N. (2016). *Türkiye'de keman eğitimi alanında yazılmış lisansüstü tezlerin konu ve türleri yönünden incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 435234)
- Akkol, M. L. (2014). *Türkiye'de müzik eğitiminin sosyolojik çözümlemesinde gazi üniversitesi müzik öğretmenliği bölümünde sosyolojik bir araştırma* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 363039)
- Aksu, C. (2010). *Türkiye'de eğitim müziği, tanım- kapsam - sorunlar ve öneriler*. İstanbul: Bemol Yayıncılık.
- Alımdar, S. (2011). *XIX. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devletinde batı müziğinin benimsenmesi ve toplumsal sonuçları* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 326689)
- Altar, C. M. (1951). *Sanat yolculukları*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Arısoy, M. (2012). *Abdülkadir Töre'nin el yazması mevlevi ayinleri defterleriyle. Suphi Ezgi Ve Saadettin Heper'in nota neşriyatındaki ayinlerin inceleme ve karşılaştırılması* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No.339849)
- Behar, C. (1993). *Zaman, mekân müzik: klasik Türk musikisinde eğitim (meşk) icra ve aktarım*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Behar, C. (2005). *Musikiden müziğe-Osmanlı/Türk müziği: Gelenek ve modernlik*. İstanbul : Yapı Kredi Yayınları.
- Behar, C. (2014). *Aşk olmayınca meşk olmaz: Geleneksel Osmanlı/Türk müziğinde öğretim ve intikal*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Bulut, H. M. (2001). *Sivas ve yöresi halaylarının kültürel çeşitlilik açısından incelenerek keman eğitiminde kullanılması* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No.114894)
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayınevi.
- Delikara, A. (2002). *Ülkemizdeki eğitim fakülteleri GSEB müzik eğitimi ABD keman eğitimi'nde yaygın olarak kullanılan keman metotlarının keman eğitimi ders programlarına yönelik olarak incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No.121927)
- Erol, M. (2007). *Nihavent ezgilerin istatistiksel metotlara dayalı olarak kemana uygunluğunun belirlenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No.206912)

- Feridunoğlu, L. (2004). *Müziğe giden yol-geçmiş müzisyenin el kitabı*. İstanbul: İnkılap Kitapevi.
- Feyzi, A. (2013). *Keman öğretiminde ADDIE yaklaşımı esas alınarak hazırlanan öğretim modelinin uşak ezgilerin kemanla seslendirilmesine etkileri* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir.(Tez No. 349038)
- Feyzi, A. (2016). *Türk müziğinde keman geleneksel Türk müziğinde kültürel alış-veriş ve değişim süreci üzerine bir inceleme*. Erzurum Ulusal Müzik Bilimleri Sempozyum Kitabı, (I), Erzurum: Rona Medya.
- Feyzi, A. ve Tekin, C. (2016). *Türk müzik kültüründe gelenekten yeniliğe geçişe dair örnek bir metodolojik çalışma: usûl-i tâlim-i keman*. Uluslararası Çağdaş Eğitim Araştırmaları Kongresi, Tam Metin Bildiri Kitabı, Ankara: Pegem Yayınevi.
- Çanga, Ş. M. (1985). *Musiki mecmuası, gülşeni-i musiki mektebi hatıraları*. 39 (441), İstanbul: Atalay Matbaası.
- Gebeloğlu, B. (2010). *Türk müziği eğitimi veren devlet konservatuvarları ile eğitim fakültelerinde uygulanan başlangıç keman eğitiminin karşılaştırma analizi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No.265755).
- Günay, E. (2011). *Müzik sosyolojisi-sosyolojiden müzik kültürüne bir bakış*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Karacan (1982) . *Büyük sözlük ve genel kültür ansiklopedisi*. (3. Baskı). İstanbul.
- Karadeniz, M. Ekrem (1984). *Türk mûsikîsinin nazariye ve esasları*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Karasar, N. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Khan, S. (1994). *Müzik insan ve evren arasındaki köprü*. (Ökten K. & Ökten T.,Çev.) İstanbul: Arıtan Yayınevi.
- Özmen, H.G. (2011). *Klasik Türk müziğinde başlangıç keman öğretimine yönelik kazanımlar ve uygulamadaki görünümü* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No.279714)
- Özalp, M. N. (2000). *Türk mûsikîsi tarihi*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Parasız, G. (2001). *Türkiye'de eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümlerinde öğretim elemanı ve öğrenci görüşlerine göre ana çalgı keman eğitimi karşılaşılan sorunların incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 109364)
- Popescu, J. E. (2007). *Türk musiki kültürünün anlamları* (Aksoy, B., Çev.). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Say, A. (2005). *Müzik ansiklopedisi*. (3), Ankara: Başkent Yayınevi.
- Sakar, M.H. (2009). Popüler müzik ve müzik eğitimi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(8), 385-393.
- Soydaş, M. E. (2007). *Osmanlı sarayında çalgılar* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 208752)

- Tanrıkorur, C. (1998). *Müzik kimliğimiz üzerine düşünceler*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Tanrıkorur, C. (2011). *Osmanlı dönemi Türk musikisi*. İstanbul: Dergay Yayınları.
- Tutuş, Y. (2011). *Türk müziği keman eğitiminde birinci sınıf ders hedeflerinin belirlenmesi ve yeni bir model önerisi* (Sanatta Yeterlilik Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No.296312)
- Uçan, A. (1982). *Gazi yüksek öğretmen okulu müzik bölümü müzik alanı birinci yıl programının değerlendirilmesi*. Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.
- Uçan, A. (1994). *Müzik eğitimi: temel kavramlar- ilkeler-yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (2015). *Müzik ve geçmişten günümüze günümüzden geleceğe Türk müzik kültürü*. (3. Baskı), Ankara: Evrensel Müzik ve Yayınevi.
- Ural, A. & Kılıç, İ. (2011). *Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Ünalın, Ş. (2005). *Dil ve kültür*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Varış, F. (1991). *Eğitim bilimlerine giriş*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Yaman, B. G. (2007). *Türk müziğinin devirleri* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No.206757)
- Yener, S. (2009). *Türkiye'de güzel sanatlar fakülteleri müzik bölümleri eğitim programlarının karşılaştırmalı analizi*. 8. Ulusal Müzik Sempozyumu, OMÜ, 23-25 Eylül.
- Yener, (1983). *Müzik*. İstanbul: Apa Ofset Basımevi.
- Uslu, R. Kemani Hızır ağa Türk müziğinde batılılaşmanın başlangıcı mı? <https://studylibr.com> adresinden edinilmiştir (16 Mayıs 2019).

EKLER

EK-1. *Okul Türüne Göre Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Düzeyindeki Farklılıklara Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları*

Anket Maddeleri	Grup	N	Sıra Ort.	χ^2	Sd	p
Makamlar konusunda bilgi veririm.	Konservatuar	26	84.81	15.567	3	,001*
	Eğitim	46	66.45			
	Müzik	46	66.45			
	GSF Müzik	22	113.98			
	AGSL	77	90.09			
	Toplam	171				
Makamsal etütlere yer veririm.	Konservatuar	26	81.69	10.982	3	,012*
	Eğitim	46	72.70			
	Müzik	46	72.70			
	GSF Müzik	22	113.43			
	AGSL	77	87.56			
	Toplam	171				
GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm.	Konservatuar	26	82.96	15.672	3	,001*
	Eğitim	46	70.35			
	Müzik	46	70.35			
	GSF Müzik	22	119.61			
	AGSL	77	86.77			
	Toplam	171				
GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim.	Konservatuar	26	91.69	8.684	3	,034*
	Eğitim	46	68.48			
	Müzik	46	68.48			
	GSF Müzik	22	96.84			
	AGSL	77	91.45			
	Toplam	171				
GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm.	Konservatuar	26	95.25	16.830	3	,001*
	Eğitim	46	64.58			
	Müzik	46	64.58			
	GSF Müzik	22	111.77			
	AGSL	77	88.31			
	Toplam	171				
Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim.	Konservatuar	26	101.25	27.725	3	,000*
	Eğitim	46	58.15			
	Müzik	46	58.15			
	GSF Müzik	22	116.95			
	AGSL	77	88.64			
	Toplam	171				

Tablo 58. (Devamı)

EK 1. (Devamı)

GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.	Konservatuar	26	93,88	28.978	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	57,61			
	GSF Müzik	22	119,34			
	AGSL	77	90,77			
	Toplam	171				
Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım.	Konservatuar	26	94.46	28.404	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	56.75			
	GSF Müzik	22	116.45			
	AGSL	77	91.92			
	Toplam	171				
Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm.	Konservatuar	26	95.38	14.006	3	,003*
	Eğitim Müzik	46	64.46			
	GSF Müzik	22	103.80			
	AGSL	77	90.62			
	Toplam	171				
Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.	Konservatuar	26	100.17	21.440	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	60.99			
	GSF Müzik	22	112.43			
	AGSL	77	88.60			
	Toplam	171				
Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm.	Konservatuar	26	106.56	21.358	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	60.24			
	GSF Müzik	22	104.43			
	AGSL	77	89.18			
	Toplam	171				
GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim	Konservatuar	26	88.92	11.970	3	,007*
	Eğitim Müzik	46	70.22			
	GSF Müzik	22	112.64			
	AGSL	77	86.83			
	Toplam	171				
Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM’ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum.	Konservatuar	26	89.19	22.888	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	61.00			
	GSF Müzik	22	118.05			
	AGSL	77	90.70			
	Toplam	171				

EK 1. (Devamı)

GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm.	Konservatuar	26	89.50	20.697	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	66.78			
	GSF Müzik	22	123.41			
	AGSL	77	85.61			
	Toplam	171				
Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırım.	Konservatuar	26	83.77	18.452	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	62.85			
	GSF Müzik	22	110.73			
	AGSL	77	93.52			
	Toplam	171				
GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm	Konservatuar	26	91.92	36.825	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	51.00			
	GSF Müzik	22	116.20			
	AGSL	77	96.28			
	Toplam	171				
GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim.	Konservatuar	26	96.08	24.549	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	56.86			
	GSF Müzik	22	107.82			
	AGSL	77	93.77			
	Toplam	171				
GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım.	Konservatuar	26	80.15	26.465	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	65.75			
	GSF Müzik	22	127.59			
	AGSL	77	88.19			
	Toplam	171				
GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanırım.	Konservatuar	26	87.62	22.615	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	68.98			
	GSF Müzik	22	127.91			
	AGSL	77	83.65			
	Toplam	171				

EK-2 Okul Türüne Göre Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Durumları Farklılıklara Yönelik Dunnett's T3 Çoklu Karşılaştırma Testi Sonuçları

Anket Maddeleri	Üniversite	$\bar{x}$	Üniversite	$\bar{x}$	Ortalama Farkı (a-b)	ss	p
	(a)		(b)				
Makamlar konusunda bilgi veririm.	Konservatuar	2.85	Eğitim Müzik	2.43	,411	,376	,848
			GSF Müzik	3.59	-,745	,431	,424
			AGSL	3.03	-,180	,368	,997
	Eğitim Müzik	2.43	Konservatuar	2.85	-,411	,376	,848
			GSF Müzik	3.59	-1,156*	,287	,002*
			AGSL	3.03	-,591*	,180	,008*
	GSF Müzik	3.59	Konservatuar	2.85	,745	,431	,424
			Eğitim Müzik	2.43	1,156*	,287	,002*
			AGSL	3.03	,565	,277	,255
	AGSL	3.03	Konservatuar	2.85	,180	,368	,997
			Eğitim Müzik	2.43	,591*	,180	,008*
			GSF Müzik	3.59	-,565	,277	,255
Makamsal etütlere yer veririm.	Konservatuar	2.69	Eğitim Müzik	2.52	,171	,355	,997
			GSF Müzik	3.50	-,808	,419	,301
			AGSL	2.88	-,191	,346	,994
	Eğitim Müzik	2.52	Konservatuar	2.69	-,171	,355	,997
			GSF Müzik	3.50	-,978*	,295	,013*
			AGSL	2.88	-,361	,179	,244
	GSF Müzik	3.50	Konservatuar	2.69	,808	,419	,301
			Eğitim Müzik	2.52	,978*	,295	,013*
			AGSL	2.88	,617	,285	,202
	AGSL	2.88	Konservatuar	2.69	,191	,346	,994
			Eğitim Müzik	2.52	,361	,179	,244
			GSF Müzik	3.50	-,617	,285	,202
GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm.	Konservatuar	2.62	Eğitim Müzik	2.24	,376	,352	,863
			GSF Müzik	3.55	-,930	,417	,167
			AGSL	2.65	-,034	,341	1,000
	Eğitim Müzik	2.24	Konservatuar	2.62	-,376	,352	,863
			GSF Müzik	3.55	-1,306*	,308	,001*
			AGSL	2.65	-,410	,192	,193
	GSF Müzik	3.55	Konservatuar	2.62	,930	,417	,167
			Eğitim Müzik	2.24	1,306*	,308	,001*
			AGSL	2.65	,896*	,295	,028*
	AGSL	2.65	Konservatuar	2.62	,034	,341	1,000
			Eğitim Müzik	2.24	,410	,192	,193
			GSF Müzik	3.55	-,896*	,295	,028*
GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat	Konservatuar	2.62	Eğitim Müzik	1.87	,746	,357	,227
			GSF Müzik	2.68	-,066	,451	1,000
			AGSL	2.43	,187	,345	,994
	Eğitim Müzik	1.87	Konservatuar	2.62	-,746	,357	,227
			GSF Müzik	2.68	-,812	,356	,158

EK 2. (Devamı)

GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm.	AGSL	2.43	AGSL	2.43	-,559*	,207	,048*
			Konservatuar	2.62	,066	,451	1,000
			Eğitim Müzik	1.87	,812	,356	,158
	GSF Müzik	2.68	AGSL	2.43	,253	,344	,973
			Konservatuar	2.62	-,187	,345	,994
			Eğitim Müzik	1.87	,559*	,207	,048*
	AGSL	2.43	GSF Müzik	2.68	-,253	,344	,973
			Eğitim Müzik	1.85	,960	,362	,067
			Konservatuar	2.81	-,420	,445	,919
	Eğitim Müzik	1.85	AGSL	2.48	,327	,354	,924
			Konservatuar	2.81	-,960	,362	,067
			GSF Müzik	3.23	-,1379*	,337	,002*
GSF Müzik	3.23	AGSL	2.48	-,633*	,201	,013*	
		Konservatuar	2.81	,420	,445	,919	
		Eğitim Müzik	1.85	1,379*	,337	,002*	
AGSL	2.48	AGSL	2.48	,747	,328	,163	
		Konservatuar	2.81	-,327	,354	,924	
		Eğitim Müzik	1.85	,633*	,201	,013*	
Eğitim Müzik	1.65	GSF Müzik	3.23	-,747	,328	,163	
		Konservatuar	3.08	1,425*	,402	,007*	
		GSF Müzik	3.36	-,287	,471	,990	
Eğitim Müzik	1.65	AGSL	2.48	,596	,400	,591	
		Konservatuar	3.08	-,1425*	,402	,007*	
		GSF Müzik	3.36	-,1711*	,317	,000*	
GSF Müzik	3.36	AGSL	2.48	-,828*	,197	,000*	
		Konservatuar	3.08	,287	,471	,990	
		Eğitim Müzik	1.65	1,711*	,317	,000*	
AGSL	2.48	AGSL	2.48	,883*	,314	,048*	
		Konservatuar	3.08	-,596	,400	,591	
		Eğitim Müzik	1.65	,828*	,197	,000*	
Eğitim Müzik	1.54	GSF Müzik	3.36	-,883*	,314	,048*	
		Konservatuar	2.69	1,149*	,365	,020*	
		GSF Müzik	3.36	-,671	,454	,599	
GSF Müzik	3.36	AGSL	2.40	,290	,362	,960	
		Konservatuar	2.69	-,1149*	,365	,020*	
		GSF Müzik	3.36	-,1820*	,337	,000*	
Eğitim Müzik	1.54	AGSL	2.40	-,859*	,195	,000*	
		Konservatuar	2.69	,671	,454	,599	
		Eğitim Müzik	1.54	1,820*	,337	,000*	
AGSL	2.40	AGSL	2.40	,961*	,334	,042*	
		Konservatuar	2.69	-,290	,362	,960	
		Eğitim Müzik	1.54	,859*	,195	,000*	
GSF Müzik	3.36	GSF Müzik	3.36	-,961*	,334	,042*	
		Eğitim Müzik	1.70	1,227*	,401	,024	
		Konservatuar	2.92	-,668	,471	,641	

EK 2. (Devamı)

			AGSL	2.77	,157	,392	,999	
	Eğitim	1.70	Konservatuar	2.92	-1,227*	,401	,024*	
	Müzik		GSF Müzik	3.59	-1,895*	,344	,000	
			AGSL	2.77	-1,071*	,225	,000*	
			Konservatuar	2.92	,668	,471	,641	
	GSF Müzik	3.59	Eğitim Müzik	1.70	1,895*	,344	,000*	
			AGSL	2.77	,825	,334	,105	
			Konservatuar	2.92	-,157	,392	,999	
	AGSL	2.77	Eğitim Müzik	1.70	1,071*	,225	,000*	
			GSF Müzik	3.59	-,825	,334	,105	
Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm.			Eğitim Müzik	2.43	,758	,348	,188	
		Konservatuar	3.19	GSF Müzik	3.41	-,217	,411	,995
			AGSL	3.16	,036	,331	1,000	
			Konservatuar	3.19	-,758	,348	,188	
		Eğitim	2.43	GSF Müzik	3.41	-,974*	,324	,028*
		Müzik		AGSL	3.16	-,721*	,215	,007*
				Konservatuar	3.19	,217	,411	,995
		GSF Müzik	3.41	Eğitim Müzik	2.43	,974*	,324	,028*
				AGSL	3.16	,253	,306	,954
				Konservatuar	3.19	-,036	,331	1,000
		AGSL	3.16	Eğitim Müzik	2.43	,721*	,215	,007*
				GSF Müzik	3.41	-,253	,306	,954
Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için eüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.			Eğitim Müzik	1.98	1,137*	,352	,015*	
		Konservatuar	3.12	GSF Müzik	3.45	-,339	,426	,962
			AGSL	2.73	,388	,342	,828	
			Konservatuar	3.12	-1,137*	,352	,015*	
		Eğitim	1.98	GSF Müzik	3.45	-1,476*	,336	,001*
		Müzik		AGSL	2.73	-,749*	,220	,006*
				Konservatuar	3.12	,339	,426	,962
		GSF Müzik	3.45	Eğitim Müzik	1.98	1,476*	,336	,001*
				AGSL	2.73	,727	,326	,174
				Konservatuar	3.12	-,388	,342	,828
		AGSL	2.73	Eğitim Müzik	1.98	,749*	,220	,006*
				GSF Müzik	3.45	-,727	,326	,174
Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm.			Eğitim Müzik	1.96	1,313*	,348	,003*	
		Konservatuar	3.27	GSF Müzik	3.18	,087	,442	1,000
			AGSL	2.74	,529	,340	,544	
			Konservatuar	3.27	-1,313*	,348	,003*	
		Eğitim	1.96	GSF Müzik	3.18	-1,225*	,349	,008*
		Müzik		AGSL	2.74	-,784*	,206	,001*
				Konservatuar	3.27	-,087	,442	1,000
		GSF Müzik	3.18	Eğitim Müzik	1.96	1,225*	,349	,008*
				AGSL	2.74	,442	,341	,728
				Konservatuar	3.27	-,529	,340	,544
		AGSL	2.74	Eğitim Müzik	1.96	,784*	,206	,001*

EK 2. (Devamı)

GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim	Konservatuar	2.77	GSF Müzik	3.18	-,442	,341	,728	
			Eğitim Müzik	2.24	,530	,392	,689	
			GSF Müzik	3.41	-,640	,405	,527	
	Eğitim Müzik	2.24	AGSL	2.74	,029	,371	1,000	
			Konservatuar	2.77	-,530	,392	,689	
			GSF Müzik	3.41	-1,170*	,286	,001*	
	GSF Müzik	3.41	AGSL	2.74	-,501	,236	,199	
			Konservatuar	2.77	,640	,405	,527	
			Eğitim Müzik	2.24	1,170*	,286	,001*	
	AGSL	2.74	AGSL	2.74	,669	,257	,073	
			Konservatuar	2.77	-,029	,371	1,000	
			Eğitim Müzik	2.24	,501	,236	,199	
Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluşturulum.	Konservatuar	2.85	GSF Müzik	3.41	-,669	,257	,073	
			Eğitim Müzik	2.00	,846	,382	,180	
			GSF Müzik	3.50	-,654	,438	,589	
	Eğitim Müzik	2.00	AGSL	2.75	,093	,378	1,000	
			Konservatuar	2.85	-,846	,382	,180	
			GSF Müzik	3.50	-1,500*	,285	,000*	
	GSF Müzik	3.50	AGSL	2.75	-,753*	,179	,000*	
			Konservatuar	2.85	,654	,438	,589	
			Eğitim Müzik	2.00	1,500*	,285	,000*	
	AGSL	2.75	AGSL	2.75	,747	,280	,068	
			Konservatuar	2.85	-,093	,378	1,000	
			Eğitim Müzik	2.00	,753*	,179	,000*	
GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm.	Konservatuar	2.85	GSF Müzik	3.50	-,747	,280	,068	
			Eğitim Müzik	2.20	,651	,376	,426	
			GSF Müzik	3.68	-,836	,414	,257	
	Eğitim Müzik	2.20	AGSL	2.69	,158	,372	,999	
			Konservatuar	2.85	-,651	,376	,426	
			GSF Müzik	3.68	-1,486*	,261	,000*	
	GSF Müzik	3.68	AGSL	2.69	-,493	,188	,059	
			Konservatuar	2.85	,836	,414	,257	
			Eğitim Müzik	2.20	1,486*	,261	,000*	
	AGSL	2.69	AGSL	2.69	,994*	,256	,003*	
			Konservatuar	2.85	-,158	,372	,999	
			Eğitim Müzik	2.20	,493	,188	,059	
Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu	Konservatuar	2.46	GSF Müzik	3.68	-,994*	,256	,003*	
			Eğitim Müzik	1.83	,635	,317	,268	
			GSF Müzik	3.18	-,720	,416	,421	
	Eğitim Müzik	1.83	AGSL	2.65	-,188	,321	,992	
			Konservatuar	2.46	-,635	,317	,268	
			GSF Müzik	3.18	-1,356*	,326	,002*	
	GSF Müzik	3.18	AGSL	2.65	-,823*	,190	,000*	
			Konservatuar	2.46	,720	,416	,421	
				Eğitim Müzik	1.83	1,356*	,326	,002*

EK 2. (Devamı)

GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm	AGSL	2.65	AGSL	2.65	,532	,330	,505	
			Konservatuar	2.46	,188	,321	,992	
			Eğitim Müzik	1.83	,823*	,190	,000*	
			GSF Müzik	3.18	-,532	,330	,505	
	Konservatuar	2.92	Eğitim Müzik	1.74	1,184*	,365	,016*	
			GSF Müzik	3.50	-,577	,389	,597	
			AGSL	3.00	-,077	,364	1,000	
			Konservatuar	2.92	-1,184*	,365	,016*	
	Eğitim Müzik	1.74	GSF Müzik	3.50	-1,761*	,240	,000*	
			AGSL	3.00	-1,261*	,197	,000*	
			Konservatuar	2.92	,577	,389	,597	
			Eğitim Müzik	1.74	1,761*	,240	,000*	
	GSF Müzik	3.50	AGSL	3.00	,500	,239	,221	
			Konservatuar	2.92	,077	,364	1,000	
			Eğitim Müzik	1.74	1,261*	,197	,000*	
			GSF Müzik	3.50	-,500	,239	,221	
GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim.	Konservatuar	3.00	Eğitim Müzik	1.89	1,109*	,385	,039*	
			GSF Müzik	3.27	-,273	,414	,985	
			AGSL	2.94	,065	,376	1,000	
			Konservatuar	3.00	-1,109*	,385	,039*	
	Eğitim Müzik	1.89	GSF Müzik	3.27	-1,381*	,272	,000*	
			AGSL	2.94	-1,044*	,210	,000*	
			Konservatuar	3.00	,273	,414	,985	
			Eğitim Müzik	1.89	1,381*	,272	,000*	
	GSF Müzik	3.27	AGSL	2.94	,338	,259	,722	
			Konservatuar	3.00	-,065	,376	1,000	
			Eğitim Müzik	1.89	1,044*	,210	,000*	
			GSF Müzik	3.27	-,338	,259	,722	
	GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım.	Konservatuar	2.23	Eğitim Müzik	1.54	,687	,362	,327
				GSF Müzik	3.27	-1,042	,433	,114
				AGSL	2.08	,153	,364	,999
				Konservatuar	2.23	-,687	,362	,327
Eğitim Müzik		1.54	GSF Müzik	3.27	-1,729*	,289	,000*	
			AGSL	2.08	-,534*	,168	,011*	
			Konservatuar	2.23	1,042	,433	,114	
			Eğitim Müzik	1.54	1,729*	,289	,000*	
GSF Müzik		3.27	AGSL	2.08	1,195*	,292	,002*	
			Konservatuar	2.23	-,153	,364	,999	
			Eğitim Müzik	1.54	,534*	,168	,011*	
			GSF Müzik	3.27	-1,195*	,292	,002*	
AGSL		2.08	Konservatuar	2.23	-,153	,364	,999	
			Eğitim Müzik	1.54	,534*	,168	,011*	
			GSF Müzik	3.27	-1,195*	,292	,002*	
			Eğitim Müzik	2.09	,605	,346	,415	
GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarında	Konservatuar	2.69	GSF Müzik	3.73	-1,035	,413	,090	
			AGSL	2.47	,225	,341	,984	
			Eğitim Müzik	2.69	-,605	,346	,415	
			GSF Müzik	3.73	-1,640*	,299	,000*	

EK 2. (Devamı)

		AGSL	2.47	-,381	,185	,227
		Konservatuar	2.69	1,035	,413	,090
GSF Müzik	3.73	Eğitim Müzik	2.09	1,640*	,299	,000*
		AGSL	2.47	1,260*	,292	,001*
		Konservatuar	2.69	-,225	,341	,984
AGSL	2.47	Eğitim Müzik	2.09	,381	,185	,227
		GSF Müzik	3.73	-1,260*	,292	,001*

EK-3 Milli Eğitim Bakanlığına Ait izin Belgesi

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

Sayı : 20880154-604.01.02-E.5954037

22.03.2019

Konu : Araştırma izni

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Atatürk Üniversitesi Rektörlüğünün 27/02/2019 tarihli ve 88179374-300-E.1900067576 sayılı yazısı.
b) 07/03/2012 tarihli ve B.08.0.YET.00.20.00.0/3616 (2012/13) sayılı Genelge.

Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi Pınar Ceren TEKİN'in "Bireysel Çalgı Keman Eğitiminde Geleneksel Türk Müziğinin Kullanım Düzeyi Üzerine Bir İnceleme" konulu ilgi (a) yazı eki dilekçesinde bildirdiği illerdeki Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanacak olan araştırma ve anket soruları ilgi (b) Genelge çerçevesinde incelenmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda söz konusu araştırmanın onaylı örneği Genel Müdürlüğümüzde muhafaza edilen anket sorularının Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Millî Eğitim Temel Kanunu ile Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçlarına uygun olarak, ilgili yasal düzenlemelerde belirtilen ilke, esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek, eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde ve gönüllülük esas olmak koşuluyla Genel Müdürlüğümüze bağlı anılan okullarda uygulanması uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Recep ALTIN
Bakan a.
Daire Başkanı

Ek: Anket (4 sayfa)

Dağıtım:

Atatürk Üniversitesi Rektörlüğüne,

Adana, Adıyaman, Ankara, Afyonkarahisar, Ağrı, Aksaray, Amasya, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bartın, Batman, Bingöl, Bitlis, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Düzce, Edime, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Giresun, Hakkari, Hatay, Iğdır, Isparta, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Karabük, Karaman, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırıkkale, Kırklareli, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mardin, Mersin, Muğla, Muş, Nevşehir, Ordu, Osmaniye, Rize, Sakarya, Samsun, Siirt, Sinop, Sivas, Şanlıurfa, Şırnak, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Uşak, Yozgat ve Zonguldak Valiliklerine

Adres: MEB 1. Kat A Blok 06648 Bakanlıklar/ANKARA
Elektronik Ağ: mtegm.meb.gov.tr
e-posta: mtegm@meb.gov.tr

Bilgi için: Fahri ÖZBUDUN
Tel: 0 (312) 413 13 08
Faks: 0 (312) 425 19 67

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden a449-4197-35a0-918c-510c kodu ile teyit edilebilir.

KEMAN EĞİTİMİNDE GTM'YE AİT OLGULARIN DERS ARACI OLARAK KULLANILMA DÜZEYİNİ BELİRLEMeye YÖNELİK BİLGİ ALMA FORMU

Kıymetli Hocam

"Mesleki müzik eğitimi kurumlarında verilmekte olan keman eğitiminde Geleneksel Türk Müziği'ne ait olguların (makam, usûl, repertuvar, aralık vb.) kullanılma durumunu, betimsel olarak ortaya koymak amacıyla bir araştırma yapmaktayım." Araştırmada gereksinim duyulan verileri toplamak amacıyla hazırlanan ankette yer verilen soruların cevaplanması araştırma açısından büyük önem arz etmektedir. Kıymetli vaktinizi ayırdığınız ve sorulara cevap verme nezaketinde bulunduğunuz için şimdiden teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Pınar Ceren TEKİN

Y.Lisans Öğrencisi

Keman eğitimi derslerinde;

Makamlar konusunda bilgi veririm.
Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde

Makamsal etütlere yer veririm.
Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde

GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm.
Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde

EK 4. (Devamı)

- İleri düzeyde

GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim.
Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde

GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm.
Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde

Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim.
Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde

GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım.
Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde

Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım.
Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde

Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm.
Uygun olanların tümünü işaretleyin.

EK 4. (Devamı)

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde

Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım.

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde

Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm.

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde

GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde

Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum.

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde

GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm.

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde

EK 4. (Devamı)

- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde

Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırım.

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeterii düzeyde
- İleri düzeyde

GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- ileri düzeyde

GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim.

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde

GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım.

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde

GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanırım.

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Hiç
- Az
- Orta düzeyde
- Yeteri düzeyde
- İleri düzeyde